

Gorenjski Glas

PETEK, 22. AVGUSTA 2014

LETO LXVII, ŠT. 67, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Evropa: denar ali bankrot Elana

Evropska komisija od naše države zahteva, da v dvajsetih dneh sproži postopke za likvidacijo oziroma stečaj Elana, ker ta ni vrnil desetih milijonov evrov domnevno nedovoljeno prejete državne pomoči.

URŠA PETERNEL

Begunje – V sredo je v medijih odjeknila vest, da je Evropska komisija na Slovenijo naslovila zahtevo, da v dvajsetih dneh sproži postopke za likvidacijo oziroma stečaj begunjskega Elana. Vzrok: le na ta način naj bi Elan vrnil deset milijonov evrov državne pomoči, ki naj bi jih bilo podjetje dobilo neupravičeno. Bruselj naj bi s takšno strogo zahtevo želel pospešiti postopke, da podjetje denar vrne čim prej.

Naj spomnimo, da je Evropska komisija oziroma

njen direktorat za konkurenco že septembra 2012 odločil, da je Elan državno pomoč dobil neupravičeno. Komisija je takrat Sloveniji naložila, da denar od Elana izterja, in to v štirih mesecih. To se do danes ni zgodilo, na odločbo Evropske komisije sta se pritožila tako Elan kot tudi Republika Slovenija. O zadevi odloča Splošno sodišče Evropske unije v Luksemburgu, ki pa odločitve o pritožbi še ni sprejelo. Kot so potrdili v Elanu, jih je ministrstvo za finance seznanilo o prejemu dopisa Evropske komisije o izterjavi

državne pomoči. Ob tem v Elanu poudarjajo, da nimajo neposrednega vpliva na odločitve države, ki bi jih ta lahko sprožila na osnovi vsebine dopisa. Če bi država takšne postopke vendarle začela, pa bodo, tako zatrjujejo v Elanu, »izkoristili vsa pravna sredstva, ki jih imamo na voljo, da bomo zaščitili interese družbe in skupaj z zaposlenimi zagotovili nadaljnji uspešen obstoj družbe. Elan je v svetu prepoznan že skoraj sedemdeset let. Naši produkti so že zdavnaj presegli domače in evropske meje».

► 4. stran

Bo Evropa kriva za pokop Elana? / Foto: Gorazd Kavčič

Gradbeno dovoljenje za smučišče

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor je izdalo gradbeno dovoljenje za novo smučišče 2864 Bohinj, ki se bo razprostiralo med Bohinjsko Bistrico in Soriško planino. Če do sredine septembra pridobijo sklep o sofinanciranju, bo smuka mogoča že decembra.

URŠA PETERNEL

Bohinjska Bistrica – Podjetje 2864 Bohinj iz Bohinjske Bistrice je prejelo gradbeno dovoljenje za novo smučišče med Bohinjsko Bistrico in Soriško planino. Kot je povedal Anže Čokl iz podjetja 2864 Bohinj, gradbenih del še ne bodo začeli takoj, temveč bodo čakali sklep ministrstva za gospodarstvo o ustreznosti projekta za dodelitev finančnih spodbud v skladu z zakonom o spodbujanju tujih investicij. Sklep morajo prejeti najkasneje do sredine septembra.

Smučišče 2864 Bohinj se bo razprostiralo med Bohinjsko Bistrico in Soriško planino in bo največje smučišče v državi. / Foto: simulacija podjetja 2864 Bohinj

► 11. stran

JELOVICA
Lesena in les-alu okna

30 DNI
30% POPUST

080 23 23
www.jelovica-okna.si

Dobava v 2014

Prihranite pri ogrevanju že to zimo.

Država nad upokojene podjetnike

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je upokojencem, ki so bili hkrati registrirani kot samostojni podjetniki, začel pošiljati odločbe o vračanju pokojnin. Obrtniki in podjetniki so ogorčeni.

► 3. stran

AKTUALNO

Tudi gorenjske občine v dolgovi

Občine v Sloveniji so bile lani zadolžene za 840 milijonov evrov, za štiri milijone več kot leto prej. Preračunano na število prebivalcev so na širšem gorenjskem območju najbolj zadolžene občine Komena, Preddvor in Škofja Loka.

3

POSLOVNI GLAS

Oklepno jeklo za audi Angele Merkel

V Razvojnem centru Jesenice ekipa strokovnjakov skrbi za razvoj novih materialov, tudi jekel za Acroni. Najnovejše jeklo Protac 500 uporabljajo za blindiranje audijev, ki jih uporablja nemška vlada.

11

GG+

Čisto poseben dan na Dolgi njivi

»Če gre sto žensk na Triglav, gre tudi sto otrok lahko na Dolgo njivo pod Košuto,« si je dejal Klemen Grašič in pod okriljem Športnega društva Strelca in v sodelovanju s partnerji organiziral druženje in pohod na Dolgo njivo.

13

GG+

Na steklo je pisal svetlobo

Vrhunec leta, v katerem obeležujejo 200. obletnico rojstva in 150. obletnico smrti fotografa in izumitelja Janeza Puharja, bo prihodnji teden, pred dnevi pa je izšla monografija o njem avtorja ddr. Damirja Globočnika.

16

VREME

Danes bo pretežno oblačno. Jutri bo znova več padavin. V nedeljo dopoldne bo dež ponehal, popoldne se bo delno zjasnilo. Hladno bo.

14/19 °C
jutri: oblačno s padavinami

Gorski reševalec županski kandidat

Klemen Belhar je napovedal kandidaturo za župana Občine Tržič. Na volitve se podaja kot neodvisni kandidat in je že začel zbirati podpise podpore volivk in volivcev.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Ob sredini javni napovedi kandidature za župana Občine Tržič je Klemen Belhar, rojen Tržičan, najprej pojasnil, zakaj se je odločil za to: »Tržič je bil v nekdanji Jugoslaviji verjetno industrijsko najbolj razvit kraj, imel je kulturno rast, bil je športno in družbeno uspešen. Po osamosvojitvi Slovenije se je zgodil obrat, v določeni meri tudi iz objektivnih okoliščin, ki pa mu občinska politika vse do danes ni uspela slediti. Tržič je nazadoval. Zdaj smo priča politiki videza, vtisa in ne dejanj in ena takih krasnih ilustracij za to je nov tržiški bazen.« Kot nujno Klemen Belhar zato vidi spremembo občinske politike in razvojne korake v smeri naprej. »Dokaj razvito je podeželje, vse, kar je v občini urbana, pa je na ravni spalnega naselja,« je prepričan županski kandidat, ki skupaj s podporniki in somišljeniki liste za člane občinskega sveta za imenom Zagon želi sprejeti odgovornost za svoj kraj.

Foto: Tina Dokl

Jeza je prerasla v Listo Zagon, je dejal županski kandidat Klemen Belhar, univerzitetni diplomirani teolog, ki zaključuje doktorat iz antropologije. Več kot polovico podpisov volivcev od skupaj 153 potrebnih je že zbral.

»Kdo sem? Star sem 41 let, zagnan, voljan delati. Sem direktor podjetja Kubuk s tremi zaposlenimi, v katerem se ukvarjamo z izobraževanjem, svetovanjem. Prej sem bil zaposlen v Šoli retorike. Sem gorski reševalec, alpinist, aktiven v planinskem društvu in predvsem aktiven državljan,« je povedal. Dokončni program Liste Zagon bodo predstavili petega septembra, med

glavnimi poudarki pa so, kot je navedel Belhar: »sistematična ureditev območja tržiškega BPT, ustvarjanje pogojev za podjetništvo, razvoj neslutnih možnosti turizma, sistematična ureditev Tržiča ...« Na listi Zagon je 24 kandidatov, za katere Belhar pravi, da so v svojem delovanju svobodni, niso člani političnih strank in so večinoma ljudje srednjih let različnih poklicev.

Cerkljam bi dal nov zagon

Jani Podrepšek iz Velesovega bo za župana občine Cerklje na Gorenjskem kandidiral s svojo listo Tudi mi smo del vas.

JASNA PALADIN

Velesovo – Osemtridesetletni Jani Podrepšek je širši javnosti znan kot predsednik Združenja slovenskih poklicnih gasilcev (s položaja se bo po drugem mandatu letos umaknil) in po številnih dobrodelnih akcijah, ki jih je združenje po vsej Sloveniji izpeljalo na njegovo pobudo.

Gasilec je že od malih nog. Z osemnajstimi leti je bil v Škofji Loki, kjer je preživel otroštvo in mladost, tudi najmlajši poveljnik PGD v Sloveniji, z gasilstvom pa je povezana tudi njegova služba. Že vseskozi je namreč zaposlen kot poklicni gasilec, najprej leto dni v Škofji Loki, zadnjih osemnajst let pa na brniškem letališču. Z ženo in dvema hčerkama živi v Velesovem, kamor se je preselil pred tremi leti, v občini Cerklje pa živi že 12 let. Po izobrazbi je lesarski tehnik, kasneje je naredil prekvalifikacijo za poklicnega gasilca, nato pa je zaključil še politično akademijo v Ljubljani. Prizna, da je postal župan že njegova otroška želja. V političnih vodah doslej še ni bil kaj dosti aktiven, čeprav je bil nekaj časa

Jani Podrepšek / Foto: Matic Zorman

član NSi (pred leti je kandidiral tudi za poslanca), je pa delovanje politike dobro spoznal kot predsednik Združenja slovenskih poklicnih gasilcev. Na lokalnih volitvah se bo za mesto župana občine Cerklje na Gorenjskem potegoval kot neodvisni kandidat, zato že zbira potrebne podpise, oblikoval pa bo tudi svojo listo, ki jo je poimenoval Tudi mi smo del vas. »V svoji kampanji ne bom s adil rožic, zato ker ne vem, v kakšnem finančnem stanju je občina. Projekte, ki so že zastavljeni, bom peljal naprej, gotovo pa bo potrebno narediti kakšno revizijo. Prizadeval si bom za

tesnejše sodelovanje občine z letališčem, predvsem na področju zaposlovanja, saj ne znamo izkoristiti priložnosti, ki jih imamo. Podobno je tudi s Krvavcem,« nam je povedal, prepričan, da bi občini lahko dal nov zagon. Zavzemal se bo tudi za boljšo samooskrbo občine med domačimi obrtniki. O kandidaturi je razmišljal zadnja tri leta, intenzivno pa na tem dela že dva meseca, ko je že opravil vrsto pogovorov z upokojenci, mladinskim centrom, športniki, lovci

Svoj program bo podrobneje predstavil septembra, ko bo pripravil tudi več srečanj z občani.

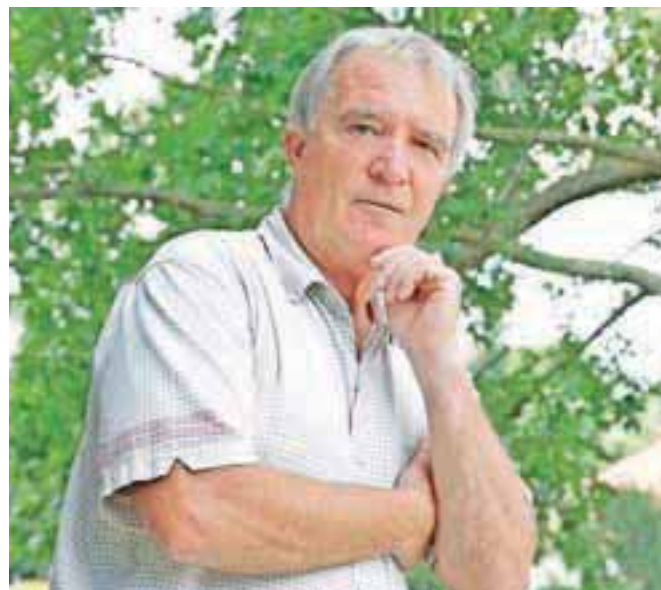
Prepričan v svoje sposobnosti

Za mesto škofjeloškega župana se bo oktobra potegoval Metod Di Batista, kandidat SLS, ki računa tudi na podporo članov civilne iniciative za pravičen komunalni prispevek, katere soustanovitelj in aktivni član je tudi sam.

JASNA PALADIN

Reteče – Metod Di Batista je v devetdesetih letih že bil član občinskega sveta, a občani Škofje Loke so ga najboljše lahko spoznali v zadnjem obdobju, ko se je aktivno vključil v delovanje civilne iniciative za pravičen komunalni prispevek v Škofji Loki.

»Skozi to delovanje so me spoznali tudi člani SLS, ki so me pregovorili, da bom z njihovo podporo kandidiral za župana. Stranki je cestna problematika še posebej blizu, zato smo se hitro ujele. Sam sicer ostajam nepolitičen, saj se v stranko nisem včlanil, k dokončni odločitvi o moji kandidaturi pa je pripomogla tudi močna podpora članov civilne iniciative,« nam je povedal šestinšestdesetletni Metod Di Batista, ki z družino že več kot trideset let živi v Retečah. Navdušen jamar in alpinist je oče Tine, ene najboljših slovenskih

Kandidat stranke SLS Metod Di Batista je med Ločani znan tudi po tem, da se je aktivno vključil v delovanje civilne iniciative za pravičen komunalni prispevek. / Foto: Gorazd Kavčič

alpinistk, in Matica, enega najuspešnejših mladih jamarjev pri nas. Gradbeni inženir po izobrazbi je tri leta že upokojen, a kot pravi, ima energije, da v lokalni skupnosti naredi še kaj, veliko. Blizu

mu je predvsem komunalna infrastruktura, saj je v domačem kraju sodeloval že v odboru za telefonijo, pri urejanju pločnikov in pri gradnji kanalizacije, zelo bogate pa so tudi njegove poklicne

izkušnje, saj je bil zaposlen v upravi Darsa, kot direktor inženiringa, v SCT Ker ga je podprla stranka SLS, mu podpisov v teh dneh ni potrebno zbirati, v kampanji pa se bo osredotočil predvsem na osebne stike z društvi, gospodarstveniki, humanitarnimi organizacijami Tudi v okviru civilne iniciative bo še naprej ostal aktiven.

In kakšna so njegova pričakovanja? »Posebnih pričakovanj nimam, me pa skrbi slaba finančna kondicija Občine, kar pomeni, da v prihodnjem mandatu ne bo lahko nobenemu županu. Po drugi strani pa sem prepričan v svoje znanje in sposobnosti. Za mano ne stoji noben lobi,« še izpostavi svojo neodvisnost, na koncu pa doda, da je civilna iniciativa proti županovemu odloku o komunalnem prispevku zbrala že preko 1500 podpisov, to pa so ljudje, ki naj bi podprli tudi njega.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme ERIKA MUHAR iz Podnarta.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Humanitarni koncert Eroica

Območno združenje Rdečega križa Kranj je z željo pomagati ljudem v stiski pripravilo humanitarni koncert, na katerem bo nastopila priljubljena glasbena skupina Eroica. Koncert bo v petek, 26. septembra, ob 20. uri v Športni dvorani Planina Kranj. Če bi se radi naužili dobre glasbe v izvedbi treh izjemnih vokalstov Matjaža Robavsca, Aljaža Farasina in Metoda Žunca in s tem pomagali ljudem, ki živijo v pomanjkanju, vas obveščamo, da vstopnice za koncert že lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju. Stavba Gorenjskega glasa se nahaja nasproti glavne avtobusne postaje v Kranju oz. zraven nebotičnika, blagajna pa je odprta vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure. Cena vstopnice je 20 evrov. Vabljeni!

Eta si prizadeva za povrnitev sredstev

Na kriminalistično preiskavo, povezano z domnevnim izčrpavanjem Ete Kamnik, se je odzvalo tudi sedanje vodstvo družbe.

JASNA PALADIN

Kamnik – V Eti Kamnik, ki naj bi jo prejšnji lastniki po ocenah kriminalistov oškodovali za osem milijonov evrov, si obetajo povrnitev vsaj dela izgubljenih sredstev.

»V postopku preiskave smo sodelovali z vsemi dokumenti in informacijami, ki jih imamo na voljo. Od celotnega procesa, ter v prihodnosti sodnega epiloga, pričakujemo dobro osnovo, da Eta Kamnik dobi povrnjen vsaj del sredstev, ki jih je izgubila v letih 2011 in 2012. Zavedamo se, da je možnost

majhna, vendar kot dobri gospodarji ne nameravamo odnehati. Osredotočenost na več kot tristo različnih izdelkov na vrhuncu sezone ni enostavna, zato smo zgodbo preteklih lastnikov postavili ob stran, jo pa spremljamo in sodelujemo s pristojnimi organi,« sta povedala izvršna direktorja družbe Ksenija Jankovič Banovšek in Marko Konič, ki Eta Kamnik vodita od začetka leta 2013. Kamniška tovarna je od jeseni 2012 sicer v lasti družbe AG.

Letos Eta načrtuje 18 milijonov evrov prihodkov iz prodaje in za zdaj kaže, da bo plan dosežen.

Spet bralnica na vrtu Sokolskega doma

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Od 21. do 30. avgusta bo vrt Sokolskega doma od 17. do 21. ure spet postal bralnica na prostem. »Za vse starostne skupine smo pripravili kakovostno branje, ki nam ga je prijazno posodila Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka. V zeleni oazi sredi mesta bodo lahko obiskovalci listali po knjigah in revijah, na voljo jih je 244,« je povedala Katja Štucin, koordinatorka kulturnih prireditev v občini Škofja Loka. Odprtje Bralnice je bilo sicer 21. junija, ko je bila ob glasbeni popestritvi

gostja prevajalka in pisateljica, Škofjeločanka Špela Žakelj, navzoča sta bila tudi direktor knjižnice Matjaž Eržen in župan Miha Ješe. V avgustovskem delu pa ni predvidenega kakega družabnega dogodka, saj so obiskovalci izrazili željo po branju v mirnem kotičku. »V Bralnico bo v nedeljo, 24. avgusta, s pravljicami za staro in mlado pokukala tudi Pisana Loka s pripovedovalcema Rokom Koscem in Goranom Zavrčinom,« dodaja Katja Štucin. Bralnica bo odprta samo ob lepem vremenu, v primeru dežja napovedano dogajanje odpade.

Evropa: denar ali bankrot Elana

◀ 1. stran

Obtemsoše pojasnili, da je podjetje v postopku prodaje, in preden se je prodaja začela, so Evropski komisiji dali pobudo, da postopke v zvezi z vračilom domnevno nedovoljene državne pomoči zadrži, dokler družba na bo prodana. Z dokapitalizacijo

bi namreč kupec Elanu lahko zagotovil denar za poplačilo desetih milijonov evrov nedovoljene pomoči. »Upamo, da bodo lastniki čim prej sprejeli nadaljnje korake v zvezi s prodajo družbe, s čimer bi tudi razrešili problematiko domnevno nedovoljene pomoči,« so še dejali v Elanu.

Slovenski forum MEPI na Bledu

Bled – Danes in jutri, 22. in 3. avgusta, na Bledu poteka prvi Slovenski forum MEPI, ki se ga udeležujejo vsi, ki v državi izvajajo Mednarodni program za mlade MEPI. Dvodnevna konferenca je namenjena izmenjavi izkušenj in primerov dobrih praks med izvajalci, predstavitvi programa novim sodelavcem in načrtovanju prihodnosti ter povečanja prepoznavnosti programa MEPI v Sloveniji. Dejavnosti foruma so sestavljene iz delavnic in predavanj, ki jih vodijo strokovnjaki z dolgoletnimi izkušnjami na področju kreativnega dela z mladimi.

Pri Drinovcu dobrodelno pobiranje krompirja

Na družinski kmetiji Drinovčevih na Okroglem se je rodila ideja, da bi pridelek krompirja na hektarju svoje njive namenili v dobrodelne namene. Krompir bodo pobirali na zadnjo avgustovsko nedeljo. Prostovoljci, vabljeni.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj, Okroglo – Dobrodelna akcija pobiranja krompirja na Okroglem bo v nedeljo, 31. avgusta, od desete ure dalje. Pobrani krompir bodo namenili slovenskim socialno ogroženim družinam in žrtvam poplav v Srbiji, Bosni in Hercegovini ter na Hrvaškem. Družino Drinovec sta ganila nemoč in obup ljudi, ko so po televiziji spremljali posledice poplav, pa tudi socialne stiske v Sloveniji, ki jih je vse več. Rajko Drinovec ocenjuje, da bodo lahko pobrali med 30 in 35 ton krompirja.

Na hektarju njive bo v nedeljo, 31. avgusta, lahko delalo tristo prostovoljcev hkrati. Prijavljenih je že precej, tisti, ki bi se še želeli pridružiti, prijave lahko oddate preko spletne strani www.krompirmorasimetri.si. Prijava je obvezna zaradi organizacije dela na polju, pobiranci pa bodo za zahvalo prejeli po dva kilograma krompirja. In kako bo potekal ta dan? Od 10. do 12. ure bo pobiranje krompirja, od 12. ure do 15.30 bo pokušina jedi, tudi krompirjevih, ki jih bo pripravil zmagovalec prvega šova Gostilna išče šefa Andrej Murko, zdaj šef gostilne Lakner na Kokrici pri Kranju. Pomagali mu bodo člani Društva za priznanje praženega krompirja kot samostojne jedi. Najmlajši bodo v tem času lahko uživali v otroškem živžavu. Konjeniško društvo Naklo bo prikazalo

Na sliki oče in sin Rajko in Gregor Drinovec. Hčerka in sestra Špela Drinovec je pravzaprav dala idejo za začetek te dobrodelne akcije. / Foto: Tina Dokl

pobiranje krompirja na star način. Od 15.30 do 17. ure bodo glasbeni gostje, skupina Čuki, sklepno dejanje pa bo razglasitev o količini pobranega krompirja. Podarjeni krompir za slovenske družine bo prevzela Zveza prijateljev mladine (ZPM) Ljubljana Moste Polje in tudi koordinirala oskrbo po Sloveniji. »Gre za super akcijo in izjemno gesto Drinovčevih. Samo pri naši ZPM smo »čez noč« dobili deset družin, prejemnikov pomoči, ki se bodo kot prostovoljci udeležili pobiranja krompirja. Preračunali smo, da bi bilo trideset ton krompirja, ki je osnovna hrana naše Slovenije, za oskrbo 500 družin,« je povedala Anita Ogulin, predsednica ZPM

Ljubljana Moste Polje. Društvo za priznanje praženega krompirja kot samostojne jedi bo prevzelo koordinacijo prevzema donacije organizacijam v vseh treh ostalih državah. Vrednost donacije Drinovčevih je preračunano med 8000 in 10 tisoč evri, odvisno od količine pobranega krompirja. V primeru zelo slabega vremena bo akcija odpadla, krompir bi potem Drinovčevi pobrali sami in ga ravno tako podarili.

»Vsi tisti, ki ne bodo mogli pobirati krompirja iz različnih razlogov, bodo po 12. uri imeli možnost nakupa krompirja, majic, kuhalnic, predpasnikov, ki smo jih pripravili za ta namen,« je dejala Mateja Berginc iz marketinške agencije

VoxMedii, ki je dobrodelno akcijo nadgradila. Slogan akcije je Krompir moraš imeti rad v življenju in na mizi.

Družina Drinovec, njihova kmetija se ponaša s certifikatom Global Gap, ki zagotavlja visoko kakovost pridelkov, želi, da bi tovrstna dobrodelna srečanja na njihovi kmetiji postala tradicionalna kot simbol družjenja, stika z naravo, dobrih del. Že v Tednu otroka v začetku oktobra bodo gostili učence osnovnih šol. Pobirali bodo krompir pozne sorte, dobili pa so že dovolj potrditev, da bodo akcijo izvedli in da bodo mladim pokazali, kako hrana pride na mizo. Spomladi bo na vrsti novo sajenje in tako bo prvo krompirjevo leto zaokroženo.

Zobozdravniki brezplačno

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Septembra bo več kot 250 zobozdravnikov omogočilo brezplačen preventivni pregled ustne votline, s ciljem, da bi odkrili zgodnje maligne spremembe v ustni votlini in ozaveštili prebivalstvo o tej hudi bolezni. V Sloveniji je rak ustne votline po pogostosti na osmem mestu, v populaciji starejših moških celo na šestem, rak ustne votline in žrela pa predstavlja približno dva do tri odstotke vseh malignih tumorjev. Projekt

poteka pod okriljem Odbora za zobozdravstvo Zdravniške zbornice Slovenije in ob sodelovanju Kliničnega oddelka za maksilofacialno kirurgijo ljubljanskega Univerzitetnega kliničnega centra ter Centra za ustne bolezni in parodontologijo Stomatološke klinike. Na brezplačni pregled se je treba vnaprej prijaviti, lahko neposredno pri izvajalcu v določenem kraju na določen datum. Seznam izvajalcev je objavljen na spletni strani www.zdravniskazbornica.si. Številni pregledi so omejeni.

Nadzorovali bodo predvsem sezonsko delo

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno je začel veljati maja, z izjemo določb o osebnem dopolnilnem delu pa so ga začeli uporabljati v ponedeljek. Z uveljavitvijo zakona je velik del nadzora na tem področju prevzela finančna uprava, ki bo večjo učinkovitost zagotavljala tudi s prisotnostjo na terenu vse dni v tednu in 24 ur na dan ter s strožjimi kaznimi za

kršitelje. Vse prejete prijave bo sproti preverjala. Pri delu na črno se bo osredotočila na dejavnosti in dela, pri katerih je zaradi sezonskega značaja del večja možnost kršitev. Med takšna dela sodijo inštrukcije, varstvo otrok, osebno treniranje, pomoč na domu, kozmetične storitve, prodaja cvetja in sveč, prodaja na sejmih in vodenje turistov. Pri zaposlovanju na črno so to predvsem gradbeništvo, gostinstvo, fitness in športna vadba.

V Retečah nočejo bazne postaje

Krajani Reteč so se pridružili vseslovenski civilni iniciativi, ki nasprotuje postavitvi baznih postaj za digitalni radijski signal za potrebe železniškega omrežja.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Reteče – Radijski stolp naj bi postavili na železniški postaji sredi strnjenegega naselja, kjer so pred kratkim že zabetonirali temelj zanj, o čemer krajanje niso bili obveščeni, kaj šele da bi jih kdo vprašal za soglasje, je povedal Brane Podobnik iz civilne pobude. Ta ponedeljek so dosegli vsaj sestanek s predstavnikami Ministrstva za infrastrukturo in prostor in Slovenskih železnic, ki po vsej Sloveniji gradijo bazne postaje radijskega sistema GSM-R. Teh je 246, od tega 29 v strnjeneh naseljih, kjer se ljudje bojijo, da bo elektromagnetno sevanje teh naprav ogrozilo njihovo zdravje. Zoper postavitve do 35 metrov visokih stolpov so se uprli v nekaterih krajih na Primorskem, pridružujejo se jim tudi v Retečah, kjer se je v ponedeljek napovedanemu sestanku z investitorji odzvalo okoli šestdeset krajanov.

Na investitorje ti naslavljajo več očitkov. S postavitvijo baznih postaj sredi naselij manj kot dvajset metrov od naseljenih hiš zaradi elektromagnetnega sevanja ogrožajo zdravje prebivalcev. Kršijo Aarhusko konvencijo, po kateri mora biti lokalno prebivalstvo obveščeno o takih posegih in sodelovati pri odločanju. Temelj so že začeli postavljati, delavci pa so domačinom dajali lažne odgovore, da delajo nekaj v zvezi s kanalizacijo (gradnja te sicer res poteka na območju Reteč). V Retečah tudi menijo, da bi za tako zahtevne gradbene posege investitor potreboval gradbeno dovoljenje, občina in okoliški krajanje pa bi morali kot stranke v postopku k temu dati soglasje. Toda ministrstvo za infrastrukturo, ki je hkrati investitor in izdajatelj dovoljenja za gradnjo (gradbena inšpekcija, na katero so se Retečani pritožili, pa prav tako sodi pod isto ministrstvo), trdi, da pri digitalizaciji železnice ne gre za

novogradnjo, pač pa zgolj za posodobitev in vzdrževalna dela na dosedanjem analognem sistemu.

Krajane skrbi sevanje

Tako je v ponedeljek krajanom v Retečah pojasnil tudi Peter Dolenc z ministrstva za infrastrukturo, poleg njega pa so zadeve v zvezi s posodobitvijo železnic, vredno 117 milijonov evrov, za kar bodo dobili tudi evropski denar, pojasnjevali še nekateri drugi strokovnjaki, med njimi predstavnik železnic in predstavnik inštituta za neionizirajoča sevanja. Slednji je dokazoval, da sevalne obremenitve ne presegajo mejnih vrednosti, da so skladne z evropsko zakonodajo in priporočili svetovne zdravstvene organizacije. Investitor je namreč naročil dodatne študije vplivov na okolje. Kot v drugih krajih, kjer bodo bazne postaje v neposredni bližini naseljenih hiš,

Foto: Tina Dokl

Retečani nočejo stolpa z bazno postajo na tamkajšnji železniški postaji, saj je sredi naseljenega območja.

tudi v Retečah temu ne verjamejo. Predsednik Zveze ekoloških gibanj Slovenije Karel Lipič ob tem trdi, da je tovrstna slovenska zakonodaja zastarela in da jo bo treba posodobiti.

Retečani so se za zaščito svojih pravic do zdravega okolja obrnili na številne institucije, ki jim vsi

pritrjujejo. Tudi Občina Škofja Loka. Peter Dolenc je dejal, da je ministrstvo občine že leta 2010 obvestilo o postavitvi baznih postaj, ko je iskalo lokacijsko informacijo. O natančni mikro lokaciji tedaj v občinah niso bili obveščeni. Letos pa je občina od investitorja terjala dodatne informacije, sta pojasnila

podžupan Robert Strah in uradnica z oddelka za okolje in prostor Kristina Onufrija. Zahtevali so tudi ustavitve del, dokler ne dobijo zahtevanih pojasnil.

Stolpi z baznimi postajami naj bi bili na trasi železniške proge postavljeni v razdalji od treh do devetih kilometrov. Bojan Vučko s Slovenskih železnic zatrjuje, da bodo na trasi Vižmarje-Škofja Loka zaradi poseljenosti težko našli drugo lokacijo, kar zahtevajo v Retečah. Retečani pa predlagajo, naj bo ta namesto na železniški postaji v njihovi vasi raje v Medvodah, kjer je zgolj poslovna cona in ne naseljeno območje. Odgovora, ali je to mogoče, investitorji na sestanku v Retečah niso dali, obljubili pa so, da bodo predlog proučili in krajanom odgovorili do konca tega meseca. Retečani pa so od njih terjali (in tudi dobili) zagotovilo, da so nadaljnja dela do takrat ustavljena.

Planet
POPUSTOV
in **ZABAVE**

Novo v Planetu Tuš:
möma
In takoj je videti bolje!

NAGRADNA IGRA:
PODARJAMO
2.000 €
D*NAR-JA

Kuponi
ugodnosti
s popusti
do 50 %

PESTRO
DOGAJANJE
za vse generacije

PLANET TUŠ KRANJ
OD **28. 8.** DALJE

Logos: möma, tuš, tušdrogerija, tušmobil, CINEPLEX, DISCO PLANET, Bowling

Več na www.planet-tus.si

Začela se je Pisana Loka

Desetdnevno festivalsko dogajanje je pisano: od raznolikih dogodkov do izvajalcev in prizorišč.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Včeraj dopoldne so mladostniki iz enega od mladinskih dnevnih centrov porisali staro mestno jedro in s tem napovedali desetdnevno festivalsko dogajanje pod imenom Pisana Loka, popoldne je meščane presenetila invazija vesoljcev, netipična gledališka predstava KUD Ljud na Mestnem trgu, zvečer pa so uživali ob pesmih Katarine Juvančič in Dejana Lapanje.

LetosjebilzaizvajalcaPisane Loke na razpisu izbran Zavod O, zavod škofjeloške mladine. Novost je po besedah Tine Vatić iz Zavoda O strnjeno dogajanje v desetih zaporednih dneh, tako da se začuti utrip, v preteklosti je namreč Pisana Loka potekala v dveh ločenih poletnih terminih. Letošnji festival se je začel včeraj in bo trajal do 30. avgusta, zvrstili se bodo štiri veliki koncerti in več manjših, v spremljevalnem programu napovedujejo gledališče, letni kino, javne tribune, dogajanje za otroke, ki jim je namenjen ves dan. Med koncerti izstopa nastop skupine Laibach na Škofjeloškem gradu, ki bo v petek, 29. avgusta, zaokrožil festivalsko dogajanje. Za otroke bo največ dogodkov že jutri, 23. avgusta, ko bodo dopoldne doživljali vse od cirkuša, likovnih delavnic in ure

pravljic do cirkuških nastopov in pisanega izbora slaščic.

Pisan je tudi izbor izvajalcev, raznolika so prizorišča. Poleg mestnega središča in gradu dogodki potekajo še v na Cankarjevem trgu, na vrtu Sokolskega doma in v loških barih. Mesto pa z urejenim Cankarjevim trgom in okoliškimi ulicami dobiva še nova prizorišča. Župan Miha Ješe pričakuje, da bodo služila tudi uprizoritvi Škofjeloškega pasijona prihodnje leto, enako Og lasbeni Loki, kjer trge, ulice in atrije preplavi glasba glasbenikov iz Glasbene šole Škofja Loka, in še drugim dogodkom. »Letos nas skrbi edino le vreme. Za ta primer imamo sicer plan B,« pove Tina Vatić. »Koncert Laibacha se bo v primeru dežja preselil z grajskega dvorišča v športno dvorano na Trati, kino pod zvezdami v Vahtnco, koncerti na prostem pa v Loški pub.« Ob vhodu v mesto bo tudi info točka, kjer bodo lahko obiskovalci kupili vstopnice za nekatere koncerte in izvedeli, kaj vse se v mestu dogaja. V okviru Pisane Loke se v mestu po mnogih letih vrača letni kino. Kot je povedal župan, so ga želeli imeti na terasi ob knjižnici na Nami, a je načrte prekrizalo pomanjkanje denarja. Tako bo sedaj na vrtu Sokolskega doma.

Županu očita korupcijo

Občinski svetnik Igor Draksler v prijavi na protikorupcijsko komisijo škofjeloškemu županu Mihu Ješetju očita, da je razpis za izbiro koncesionarja za obdelavo komunalnih odpadkov napisan na kožo Saubermacherju Slovenija.

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Nekdanji škofjeloški župan, sedaj občinski svetnik Igor Draksler je na Komisijo za preprečevanje korupcije (KPK) naslovil prijavo zoper sedanjega župana Miha Ješeta zaradi sumov korupcije pri izbiri koncesionarja za opravljanje lokalne gospodarske javne službe obdelave, odlaganja in predelave mešanih komunalnih odpadkov v občini Škofja Loka. Na KPK so potrdili, da so prijavo prejeli v začetku avgusta in da je trenutno v fazi predhodnega preizkusa.

Na prvem javnem razpisu leta 2012 sta bila za koncesionarja izbrana Saubermacher Slovenija in javno podjetje Center za ravnanje z odpadki Puconci, vendar je izdani odločbi upravno sodišče lani razveljavilo in vrnilo v ponovno odločanje. V teku je nov razpis, ki pa naj bi bil po navedbah Drakslerja, pri tem se sklicuje tudi na mnenja stroke, zaradi ostrejših razpisnih pogojev »napisan na kožo Saubermacherju Slovenija in onemogoča konkurenco«. To

Igor Draksler /Foto: Gorazd Kavčič

Miha Ješe /Foto: Tina Dokl

naj bi se zgodilo, tako Draksler v prijavi na KPK, zaradi starih zavez iz obdobja lastnjenja Gorenjske predilnice, ki jo s povezanimi osebami lastninsko obvladuje Ješe. Saubermacher ima namreč v večinski lasti podjetje Ekologija, ki deluje v Škofji Loki na zemljišču, ki jim ga je v preteklosti prodala Gorenjska predilnica. »Podjetje Ekologija je v preteklosti pomagalo pri prevzemu Gorenjske predilnice sedanjim večinskim lastnikom z odkupom od GBD, posredno od KAD

in SOD, in prodalo sedanjim lastnikom, med njimi tudi takratnemu direktorju Gorenjske predilnice in sedanjemu županu občine Škofja Loka Mihu Ješetju,« je navedeno v prijavi o sumu korupcije, ki smo jo pridobili tudi v našem uredništvu.

Škofjeloški župan Miha Ješe navedene očitke ostro zavrača kot lažne. Kot so na naša vprašanja odgovorili s škofjeloške občine, postopek podelitve koncesije vodi komisija, sestavljena iz zaposlenih v občinskih upravah več občin, ki skupaj vodijo

postopke, in zunanjih pravnih strokovnjakov. »Vpliv županov ali kogarkoli lahko v celoti izključimo. Tako merila za izbor in drugi pogoji razpisa kot nadaljnje odločitve se sprejemajo na podlagi strokovnih priporočil in usmeritev, ki jih komisija oblikuje soglasno. Dejstvo pa je, da se odločbe o izboru kot posamičen upravni akt izdajo za vsako občino posebej. Vendar do sedaj nesoglasij ali razlik pri tem ni bilo, čeprav bi se teoretično posamična od sodelujočih občin lahko odločila drugače,« pojasnjujejo.

Upravno sodišče je prvo odločbo o podelitvi koncesije odpravilo, ker po mnenju sodišča ni bilo dovolj jasno določeno, kaj sodi v merila za izbor koncesionarja, na novi javni razpis pa sta se prijavila Saubermacher Slovenija skupaj s Komunalo Slovenska Bistrica ter Gorenje Surovina skupaj z jesenjskim JEKO IN, so razložili na občini. »Predviden začetek izvajanja nove koncesije je 1. januarja 2015, tako da bo koncesionar izbran najkasneje do tega dne,« še dodajajo.

Kmečki praznik v Bašlju bo sedmega septembra

Bašelj – Turistično društvo Bašelj je zaradi razmočenega prireditvenega prostora in napovedi slabega vremena odpovedalo za nedeljo napovedano turistično etnografsko prireditev Kmečki praznik pod Storžičem. Prireditev bo dva tedna kasneje, torej v nedeljo, 7. septembra.

Otroci v »domači« vrtcu septembra

Kranj – V nekaterih enotah Kranjskih vrtcev potekajo adaptacije. Dela bodo končana do prvega septembra, do tedaj bodo otroci iz vrtca Kekec in Čenča ostali v vrtcih, kjer že trenutno gostujejo. Otroci iz vrtca Živ Žav bodo v enotah Čebelica in pri OŠ Matije Čopa. O tem so vrtci že začeli obveščati starše.

Mirno vojaki spite večno spanje

ANJA POŠTRAK

Mali vojni muzej v Bohinjski Bistrici

Dogajanje na fronti v okviru razstave Mirno vojaki spite večno spanje ponazarjajo izvorni predmeti, ki so pripadali vojakom s soške fronte. Predstavljajo pa tudi Bohinj kot del Gorenjske, ki je bil v vojni dogajanje kot etapno območje med fronto in zaledjem še najbolj vključen. Da se je v Bohinju ohranil spomin na te čase, pa je zasluženo tudi leta 1982 ustanovljeno društvo Mali vojni muzej, ki je začelo idejo združevanja zbiralcev vojnega materiala (orožja, vojnih eksponatov, dokumentov, slik, literature...) in ljubiteljev vojne zgodovine. Glavni namen je bilo zbiranje in ohranjanje vojnih predmetov in jih tudi stalno razstavljati. Osnova za idejo združevanja je bila zbirka predmetov, ki sta jih Janko

Detajl stalne razstave Malega vojnega muzeja v Bohinjski Bistrici pred obnovo /Foto: Jelena Justin

S. Stušek in Tomaž Budkovič prinesla iz krnskega bojišča v dolino, nazaj v bohinjsko zaledje. Bohinj je namreč zaradi svoje strateške lege ob bohinjki železnici in hkrati dovolj oddaljen od bojišča na soški fronti odigral pomembno vlogo vse od vstopa Italije v vojno leta 1915. Od

Bohinjske Bistrice do Ukanca in naprej v visokogorje je potekala preskrbovalna linija za fronto, ki je zaznamovala življenje Bohinjcev.

Z namenom predstavitev zbranih predmetov širši javnosti in uresničitvi poslanstva društva je bil leta 1989 v okviru Muzeja

Predmeti z razstave, ki sta jih zbrala Tomaž Budkovič in Janko S. Stušek. /Foto: Jelena Justin

Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici odprt Mali vojni muzej, muzej fronte v Julijskih Alpah. Muzej je bil torej posvečen dogodkom po odprtju italijanske fronte, ko je krnsko pogorje postalo pomembno prizorišče »velike vojne«. S tem so predmeti iz zasebne zbirke dobili

možnost, da so bili tudi javno razstavljeni. To je bila prva slovenska razstava na temo prve svetovne vojne, na ogled postavljena več kot desetletje pred muzejem v Kobaridu, ki sicer ponuja obiskovalcem najbolj obsežen pregled dogajanja v času prve svetovne vojne na soški fronti.

mömax
In takoj je videti bolje!

Končno nova
trgovina s
pohištvo!

NOVO!

Posebna predotvoritvena
mömax ponudba!

Vabilo

na predotvoreitev nove trgovine s pohištvo mömax v **sredo, 27. 8. 2014 ob 9. uri**
v **Planetu Tuš Kranj!**

Draga bralka, dragi bralec!

Končno nova trgovina s pohištvo! V Kranju na cesti Jaka Platiše 18 bo namreč svoja vrata odprl novi mömax, v katerem boste lahko našli širok izbor modernega pohištva, dekoracij in izdelkov za dom.

Povabiti vas želimo na ekskluzivno predotvoreitev v sredo, 27. 8. 2014 od 9. ure dalje.

Pridite v novi mömax Kranj in izkoristite priložnost za nakup številnih artiklov po otvoritvenih cenah.

Veselimo se vašega obiska v naši novi trgovini s pohištvo mömax v Kranju!

Z najlepšimi pozdravi,
Erika Drobnič
Vodja PE

NOVO!
Predotvoreitev
nove trgovine
s pohištvo
mömax v Kranju,
Cesta Jaka
Platiše 18, v sredo,
27. 8. 2014!

vključno s
posteljo, 2 iverni
podnici, 2 nočni
omari in omara

199,-
Spalnica

Otvoritvena ponudba

Spalnica, fronta: bela barva, s potiskom, korpus: dekor svetlega hrasta, sestavni deli so: postelja, 2 nočni omari in omara **199,-** (05860074/01)

Kupon 01

veljavnost od 27.08. do 30.08.14

Posteljina, mikrovlakna, z zadrgo, ca. 60x80/140x200 cm, različne barve **4,99** (85750089/03)

Kupon 02

veljavnost od 27.08. do 30.08.14

Set kuhinjskih loncev, 7-delni, legirano jeklo, 4 lonci in 3 pokrovke **15,99** (90400001)

Kupon 03

veljavnost od 27.08. do 30.08.14

Stropna LED-svetilka, kovina v barvi kroma, kristalno steklo, D/S/V: ca. 24/24/8,5 cm, vgrajena 1 LED-sijalka z močjo 8 W, energijski razred A+, 845 lm, 3100 K, svetilka je združljiva s sijalkami energijskih razredov A++ do E **14,99** (81810123/01)

Kupon 04

veljavnost od 27.08. do 30.08.14

Preproga, 100% poliester, različne barve, Š/D: ca. 120/170 cm **39,95** (36840006/01-05)

mömax Kranj,
Cesta Jaka Platiše 18,
4000 Kranj

Delovni čas:
pon. - sob. 9:00 do 20:00

mömax
In takoj je videti bolje!

Žbogar v polfinalu z državnim rekordom

Radovljčan Robert Žbogar je na evropskem prvenstvu v plavanju v Berlinu popravil lasten državni rekord na 200 metrov delfin, ki ga je lovil že vse od svetovnega prvenstva leta 2011. V polfinalu tudi Tanja Šmid.

SIMON ŠUBIC

Berlin – Na evropskem prvenstvu v plavanju v Berlinu je radovljški plavalec Robert Žbogar v polfinalu na 200 metrov delfin s časom 1:57,64 postavil nov državni rekord, kar je na koncu zadoščalo za 6. mesto v njegovi polfinalni skupini in končno 12. mesto. Žbogar je prejšnji državni rekord, ki ga je postavil na svetovnem prvenstvu v Šanghaju leta 2011, popravil za sedem stotink. Dobro formo je 25-letni plavalec Gorenjske banke Radovljice napovedal že na 50 metrov delfin, kjer je z osebnim rekordom 24,40 zasedel 28. mesto, od polfinala pa ga je ločilo 33 stotink.

Kot je po končanem polfinalu povedal Žbogar, si je v polfinalu želel le izboljšati 16. mesto iz kvalifikacij, kjer se je z nekaj sreče sploh uvrstil v polfinale. »Kušal sem

uživati v tekmi in čim bolj je razporediti moči. Na koncu sem dosegel še državni rekord, ki ga čakam že tri leta, in dobil potrditev, da gredo treningi v pravo smer,« se je glasila njegova prva izjava po polfinalnem plavanju, s katerim je izpolnil cilje, ki si jih je zadal pred odhodom v Berlin.

Tjaša Vozel iz kranjske Zvezde je na 100 metrov prsno s časom 1:10,42 osvojila 25. mesto. Kot je povedala, jo je bilo pred prvim startom kar nekoliko strah, saj zadnji dve leti ne najde pravega ritma, tako da je z nastopom zadovoljna, še več pa si je obetala od 50 in 200 metrov prsno, kjer je včeraj zasedla 24. mesto s časom 2:32,59. Precej bolje se je v tej disciplini odrezala Kranjčanka Tanja Šmid, saj se je s svojim najboljšim letošnjim izidom 2:30,29 uvrstila v polfinale, ki je bilo na sporedu včeraj zvečer.

Radovljčan Robert Žbogar je z novim državnim rekordom v polfinalu evropskega prvenstva na 200 metrov delfin zasedel končno 12. mesto.

Dosegla je namreč 14. čas predtekmovanja.

Osebnih rekordov pa je za slabih 13 sekund popravila tudi Radovljčanka Špela Perše na 800 metrov prsno, ki je s časom 8:37,73 zasedla 11. mesto. Osebnih rekordov

na 100 metrov prsno je za sedem stotink zgrešila Jeseničanka Anja Klinar, ki je v Berlinu s časom 57,46 zasedla 37. mesto in potrdila dobre občutke, več pa si obeta od jutrišnjega nastopa na 200 metrov delfin.

Odpoved tik pred zdajci

SIMON ŠUBIC

Bled – Tradicionalna poletna hokejska liga Rudi Hiti na Bledu, ki je pred vsako sezono prva postregla s hokejskim derbijem med Jesenicami in Olimpijo, letos po 21 letih ne bo doživela izvedbe. Organizatorji so pojasnili, da so Jeseničani sprva potrdili sodelovanje na turnirju, na katerem naj bi nastopili še ljubljanska Telemach Olimpija in ameriška študentska ekipa Utica NCAA Team, a so nazadnje iz železarskega mesta prejeli odpoved. Ker je ta prišla tik pred zdajci, niso uspeli pravočasno poiskati resnega kluba, ki bi na poletni ligi zamenjal Jesenice, je pojasnila Alenka Hiti.

Do Anžeta Pogačarja, ki je na Jesenicah zasnoval nov hokejski projekt (v terek so

registrirali novi klub), nam včeraj ni uspelo priti, po poročanju časnika Dnevnik pa so Jeseničani nastop odpovedali, ker so tako želeli hokejisti, saj naj bi bila njihova pripravljenost še na zelo nizki ravni. Po drugi strani pa smo iz krogov blizu jeseniškega kluba dobili namig, da Jesenice sploh niso prejele povabila na poletno ligo. A Hitijevi razlagajo drugače. »V 22-letni zgodovini izvedbe poletne lige se to še ni zgodilo. Še zlasti, če najprej s ponosom potrjujejo, potem pa dvakrat v enem tednu odpovedo. Pokazali so skrajno neprofesionalno raven in nespoštovanje do organizatorja. Resno in konkurenčno ekipo najti v enem dnevu je nemogoče,« nam je Alenka Hiti na kratko odgovorila na naša vprašanja o usodi letošnje poletne hokejske lige.

Jutri VN Šenčurja

SIMON ŠUBIC

Šenčur – Jutri bo v Šenčurju potekala že šestnajsta izvedba kolesarske dirke za Veliko nagrado Šenčurja. Po lanskim mednarodnim enodnevnim cestni dirki druge kategorije, ki je med drugim štela tudi za avstrijski pokal Tchibo Top.Rad. Liga., se na šenčurske ulice znova vrača že tradicionalna kriterijska dirka. Potekala bo na 1,3 kilometra dolgem krogu v centru Šenčurja. Zanimivost dirke je, da zmagovalec ni najhitrejši kolesar v zadnjem krogu, ampak tisti, ki zbere največ točk na vmesnih letečih ciljnih.

Po besedah organizatorja Kolesarskega društva Šenčur bo na kriteriju nastopila večina slovenskih klubov. Dirka mlajših mladincev, ki bodo prevozili 21 krogov oz. 27,3 kilometra, se prične ob 16.30. Za njimi se bodo po Šenčurju podili starejši mladinci, ki bodo morali prevoziti trideset krogov oziroma 39 kilometrov, za vrhunec dneva pa bo sledila še dirka Elite in članov do 23 let, na kateri bo treba odvoziti petdeset krogov oz. 65 kilometrov. Razglasitev rezultatov bo približno deset minut po koncu tekmovanja, ki bo predvidoma okoli 20. ure.

Planini Vodnikov memorial

Kranj – Avgust je v balinanju tradicionalno namenjen prirediteljstvu turnirjev. Minulo soboto je tako balinarski klub Rogovila TELE-TV na balinišču v Hrastju izpeljal 19. Memorial Petra Vodnika. Med šestnajstimi sodelujočimi gorenjskimi ekipami je največ znanja in tudi kanček sreče imela ekipa superligaša Planine Ribnikar AS v postavi Slavc Dobnikar, Jaka Kosirnik in Jaka Stenovec, ki je v finalu po bližanju k balinu premagala prvo ekipo Rogovile TELE-TV (11 : 10). V tekmi za tretje mesto je druga ekipa gostiteljev z 10 : 9 premagala Šenčur. Jutri pa bi moral na Miljah potekati 11. Memorial Andreja Lapanje, na katerem bo nastopilo kar 32 ekip iz Slovenije, Srbije, Bosne in Hercegovine, Črne gore, Hrvaške in Italije, vendar so turnir zaradi slabe vremenske napovedi prestavili na naslednjo soboto.

Hafnar v Domžalah, Pavić v Šenčurju

Domžale, Šenčur – Košarkarski klub iz Domžal bo v novo prvoligaško sezono vstopil z novim trenerjem, prevetrenim igralskim kadrom pa tudi z novo podobo in imenom. Sporočili so namreč, da bo Zmaga Sagadina na čelu članskega moštva zamenjal Kranjčan Gregor Hafnar, klub pa se bo odslej imenoval Helios Suns Domžale. Do odmevne kadrovske okrepitve pa je prišlo tudi v Šenčurju. Tamkajšnjega košarkarskega prvoligaša je namreč na centrske položaju okrepil Smiljan Pavić, nazadnje košarkar državnega prvaka Krke, ki je s Šenčurjani podpisal dveletno pogodbo. Šenčurjani, ki so se na mestu organizatorja igre okrepili z Jakom Zagorcem, so ta teden v Kranjski Gori odigrali tudi prijateljsko tekmo s turško ekipo Royal Hali Gaziantep, ki jo vodi selektor slovenske reprezentance Jure Zdovc, v njej pa igra tudi slovenski reprezentant Domen Lorbek. Turki so zmagali z 59 : 82.

Ura resnice za Domžale

Nogometaši Domžal konec tedna odhajajo na gostovanje v Koper, ki bo pravi test moštva s trenutno popolnim ligaškim izkupičkom. V pokalnem tekmovanju sredi tedna je bil od gorenjskih predstavnikov neuspešen zgolj Roltek Dob.

JOŽE MARINČEK

Kranj – Ta teden na slovenskih nogometnih zelenicah poteka dvojen spored. Že v torek in sredo so odigrali pokalne tekme, konec tedna pa se nadaljujejo ligaška tekmovanja. Od gorenjskih predstavnikov je v 1. krogu Pokala Slovenije spodelovalo le nogometašem Roltek Doba, ki so doma visoko izgubili proti Celjanom (1 : 6). Domžale so pričakovano s 5 : 0 premagale Šmartno 1928, prav tako visoko zmago so v Mirnu pri Adrijii dosegli nogometaši Kalcerja Radomlje (1 : 6) ter kranjski Triglav v Lenartu pri AjDAS-u (5 : 0). Šenčur je na gostovanju v Lendavi prišel do zmage v zadnji minuti podaljška tekme, v 120. minuti je za 0 : 1 zadel Emir Ljubijankič. Zarica Kranj je v Odrancih zmagala z 0 : 4.

Nadaljevanje prve slovenske lige Telekom bo v nedeljo prineslo zelo zanimiv

obračun med Koprom in Domžalami, ki imajo po petih tekmah stoodstotni izkupiček. »Pred nami je izjemno težko gostovanje v Koprju in že zgodovina nas opozarja, da nam Bonifika ne leži. Kljub temu imamo trenutno jasno razdelano filozofijo razmišljanja, zato se nasprotniku prav veliko ne bomo prilegali. V Koper gremo polni samozavesti, hkrati pa se zavedamo, kaj nas tam čaka. Točno vemo, koliko truda bomo morali vložiti, če bomo želeli domov prinesiti tri točke,« je pred odhodom v Koper povedal Luka Elsner. Kalcer Radomlje bo v nedeljo ob 18. uri v Domžalah gostil Celje, ki v zadnjem času kaže dobro formo.

V 3. krogu druge slovenske lige bo kranjski Triglav jutri gostoval pri novincu TKK Tolminu. Za osvežitev spomina: na prijateljskem srečanju pred začetkom sezone so Kranjčani z istim nasprotnikom izgubili z 1 : 4. Roltek

Šenčurjani, pri katerih je v odlični strelski formi letošnja okrepitev Emir Ljubijankič (na sliki v rumenem dresu), bodo v nedeljo ob 17. uri gostili primorsko ekipo Ankaran Hrvatini. / Foto: Gorazd Kavčič

Dob bo jutri gostoval v Krškem. Šenčur se bo svojim navijačem predstavil v nedeljo, ko v Šenčur prihaja Ankaran Hrvatini. Tekma se prične ob 17. uri. Konec tedna se začne tudi 3. slovenska liga center, v kateri ima Gorenjska

kar osem predstavnikov. Pari so: Bled Hirter : Komen-da, Zarica Kranj : Kočevje, Rudar Trbovlje : Britof, Kalcer Radomlje B : Ilirija Exstra Lux, Ivančna Gorica : Sava Kranj, Šobec Lesce : Jezero Medvode in Kolpa : Zagorje.

Predelane zasežejo

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kljub številnim zasegom in nenehnim trkanjem na vest voznikov preko javnih občil prometni policisti ugotavljajo, da se po gorenjskih cestah še vedno vozi precej mopedov in motorjev brez ustreznih listin ali pa so predelani, ki jih zato policisti zasežejo. Listin večina nimajo starejši mopedi znamk Piaggio, tipi Bravo, SI in Ciao, in Tomos Avtomatik A3, ki razvijejo hitrost nad 25 km/h in bi zato morali biti registrirani, uporabniki pa jih lahko vozijo samo z veljavnim vozniškim dovoljenjem. Predelani pa so največkrat skuterji, stari Tomosovi mopedi in kolesa s pomožnim motorjem ter stari modeli znamke Piaggio. Ob predelavah

oziroma spremembah je sicer za vozilo pri kontrolnem organu treba pridobiti homologacijo.

Gorenjski prometni policisti so tako v sredo zasegli tri neustrezne mopede. Dvema mladoletnikoma so zasegli predelano kolo s pomožnim motorjem znamke Tomos Racing 25, ki je razvil hitrost do 56 km/h, čeprav bi jo po proizvajalčevih listinah lahko največ 25 km/h, predelan moped Tomos Avtomatik A35, ki je prav tako razvil višjo hitrost od predpisane. V tretjem postopku pa so neregistriran moped zasegli vozniku, ki je vozil brez veljavnega vozniškega dovoljenja in brez zaščitne čelade. Zaradi suma, da je vozil pod vplivom mamil, so mu odredili še strokovni pregled.

Na kolesu nepravilno prevažal otroka

Bled – Blejski policisti so v sredo popoldne na Bledu obravnavali prometno nesrečo, v kateri se je lažje poškodoval otrok, ki ga je oče peljal na zadnjem prtljažniku kolesa. Med vožnjo je namreč otrok nogo zataknil v kolo, oče je zato izgubil ravnotežje in oba sta padla po tleh. Policisti so z ogledom kraja nesreče ugotovili, da oče otroka ni prevažal v skladu s predpisi. Policisti ob tem opozarjajo, da je na kolesu dovoljeno prevažati otroka, mlajšega od osem let, če je na kolesu pritrjen poseben sedež za otroka in je kolo dodatno opremljeno s stopalkami za noge, ki morajo biti prilagojene velikosti otroka. Sedež za otroka mora biti narejen tako, da ustreza velikosti otroka, da je trdno povezan s kolesom, da med kolesarjenjem ne ovira voznika, mu ne zmanjšuje preglednosti in gibljivosti ter da onemogoča poškodovanje otroka. Za prekršek je predpisana globa 40 evrov.

Vozil za rešilcem

Podtabor – Prometni policisti so v torek v Podtaboru oglobili 43-letnega Avstrijca, ki je s svojim avtomobilom od Torovega naprej brezobzirno sledil reševalnemu vozilu na nujni vožnji, kar je seveda prepovedano.

Vedno aktualen priročnik, ki ga enostavno vzamemo s sabo v gozd, saj nam bo prišel prav za hitro in natančno določanje vrste gob. V priročniku najdemo več kot 700 fotografij in risb evropskih gob ter letno uro, ki na pregleden način prikazuje čas, ko gobo lahko najdemo v naravi.

Redna cena priročnika je 12,50 EUR.
Če ga kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

10

EUR

* Postnina

Priročnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Denarja le do konca avgusta

Na kranjskem okrožnem sodišču ocenjujejo, da jim za kritje sodnih stroškov do konca leta primanjkuje najmanj 750 tisoč evrov. Brez dodatnih sredstev bo prišlo do zastoja dela sodišča, opozarja predsednica sodišča Janja Roblek.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Scenarij, ki ga je že aprila napovedal predsednik Vrhovnega sodišča Branko Masleša, da bo sodiščem že poleti zmanjkalo denarja za kritje stroškov sodnih postopkov, se na primeru Okrožnega sodišča v Kranju že uresničuje. Njegova predsednica Janja Roblek je namreč za Gorenjski glas potrdila, da se že soočajo s pomanjkanjem sredstev, še posebej za stroške sodnih postopkov. »Do 31. julija smo obveznosti tekoče poravnali, sredstev imamo na tej postavki, če ne bo nepredvidenih izdatkov, do konca avgusta, in sicer je takšnih obveznosti več kot 200 tisoč evrov,« je pojasnila. Kot so izračunali na kranjskem sodišču, bodo do konca leta potrebovali še najmanj 750 tisoč evrov, če le ne bodo prejeli v obravnavo še kakšnega nepredvidenega obsežnega postopka. »Če dodatnih sredstev ne bomo prejeli, obveznosti iz naslova stroškov sodnih postopkov

Foto: Gorazd Kavčič

Janja Roblek, predsednica Okrožnega sodišča v Kranju, pravi, da je skrajno nedostojno od države, da dopusti, da sodišča svojih obveznosti ne morejo plačevati v rokih.

ne bomo mogli poravnati, vsaj ne v rokih, kar bo nedvomno pomenilo tudi zastoj pri delu sodišča,« zato opozarja Roblekova.

Po besedah predsednice kranjskega sodišča so glavni razlogi za pomanjkanje sredstev visoki stroški stečajnih postopkov, kar

je posledica spremenjene insolvenčne zakonodaje, saj mora sedaj sodišče za vse, tako za pravne osebe kot za osebne stečaje, plačevati stroške predujma, medtem ko jih je bila pred spremembo zakona dolžna plačati stranka. »Poleg tega smo imeli v teku tudi več

obsežnih kazenskih postopkov, kjer so bili visoki stroški tako za odvetnike po uradni dolžnosti, izvedence kot tudi za tolmače. Stanje skušamo reševati z dovoljenimi prerazporeditvami sredstev, kar smo že izčrpali, zaprosili pa smo tudi Vrhovno sodišče RS za dodelitev dodatnih sredstev,« dodatno pojasnjuje Roblekova, ki se ji zdi »skrajno nedostojno, da si država privoščiti in dopusti, da sodišča svojih obveznosti ne morejo plačevati v rokih.«

Poleg stroškov sodnih postopkov so se letos močno povečali tudi stroški brezplačne pravne pomoči, čeprav se predujem za začetek stečajnega postopka tudi za osebne stečaje od 1. januarja 2014 plačuje iz postavke stroškov sodnih postopkov, opozarja Roblekova. To po njenem mnenju dodatno kaže na to, da je gospodarska kriza močno prizadela tudi stranke, ki se vse pogosteje zatekajo po brezplačno pravno pomoč, da sploh lahko uveljavljajo svoje pravice pred sodiščem.

Poškodbi pri delu

Bled, Dob – V sredo dopoldne si je delavec pri sečnji v gozdu ob cesti proti Stari Pokljuki huje ranil nogo. Na kraju je poškodovanega oskrbela ekipa Nujne medicinske pomoči Bled, nato pa ga je dežurna ekipa Gorske reševalne službe s posadko helikopterja Slovenske vojske prepeljala na zdravljenje v jese niško bolnišnico. Pri gradbenih delih na osnovni šoli na Dobu je istega dopoldneva delavec padel z delovnega odra z višine okoli šest metrov in se ranil. Odpeljali so ga na zdravljenje v Klinični center Ljubljana.

Pogrešanega našli mrtvega

Begunje – V Slatni pri Begunjah so v torek svojci pogrešili 50-letnega Franca Šubica, zato je policija v sredo zjutraj sprožila iskalno akcijo na območju Begunjsčice, kamor je pogrešani rad zahajal. Po eni uri iskanja ga je posadka policijskega helikopterja mrtvega našla približno 250 metrov pod vrhom Begunjsčice. Gorski reševalci iz Tržiča so pokojnika transportirali do srednje postaje na Zelenici. Po vsej verjetnosti se je pokojni med vzponom ponesrečil, saj znakov kaznivega dejanja niso našli.

Z gasilskim vozilom na poroko

JASNA PALADIN

Kamnik – »Kaj se je v soboto, 16. avgusta, ob 13. uri in 12 minut dogajalo pred občinsko stavbo na Glavnem trgu v Kamniku? Je bila intervencija službenega vozila iz Gasilskega zavoda Trbovlje z registrsko tablico Ženin potrebna zaradi visokih voda, plinov, sevanja, požara, eksplozivnih sredstev, posredovanja v višjih nadstropjih? Kdo je poklical, da je stekla akcija? Je v Kamnik to vozilo poslala 112? Tudi Kamničani imamo močno in tehnično dovršeno operativno in zanimivo, da tega primera niso obravnavali naši gasilci,« se je na nas nekoliko cinično obrnil bralec iz Kamnika in se nato resno vprašal, ali gre za zlorabo davkoplačevalskega denarja.

Kot je razvidno tudi s fotografije, seveda ni šlo za intervencijo, pač pa poroko enega od gasilcev. Pa se lahko gasilska vozila uporabljajo v zasebne namene? »Med gasilci obstaja ta praksa – tako kot tudi med taborniki, gorskimi reševalci, da si kolegi ob poroki pripravijo kaj nepozabnega, med to pa lahko sodi tudi uporaba gasilskih vozil. Seveda vsi obsojamo kakršne koli zlorabe, a sam v tem dogodku ne vidim nič spornega. Pravil ni, so le zakonski napotki, odloča pa vedno vsak poveljnik posebej. Verjemite, da zaradi uporabe tega poveljniškega vozila požarna varnost nikjer ni bila bolj ogrožena. Z gasilskimi vozili večkrat vozimo tudi otroke na kakšne dogodke, povezane z gasilstvom, ali se

Ženin iz gasilskih vrst je s svojim poročnim avtom marsikoga razburil. / Foto: Matevž Skamen

udeležujemo srečanj A gasilskih vozil v vsakem kraju ostane dovolj,« nam je povedal predsednik Združenja slovenskih poklicnih gasilcev Jani Podrepšek in dodal, da tudi sklicevanje na davkoplačevalski denar ne vzdrži. Resda pri nakupu teh vozil pomagajo tudi občine, a večino denarja iz svojih sredstev ter s pomočjo sponzorjev in donacij priskrbijo gasilci sami.

POSLOVNI GLAS

Oklepno jeklo za audi Angele Merkel

V Razvojnem centru Jesenice ekipa strokovnjakov skrbi za razvoj novih materialov, tudi jekel za Acroni. Najnovejše jeklo Protac 500 uporabljajo za blindiranje audijev, ki jih uporablja nemška vlada.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Pred dobrimi tremi leti je na Jesenicah zaživel Razvojni center Jesenice (RCJ), v katerem so združili znanje strokovnjaki – razvojniki, da bi na enem mestu razvijali nove materiale, izdelke in storitve z višjo dodano vrednostjo. Med ustanovitelji je največji Acroni, ki je na center prenesel večino svojega razvoja in raziskav, poleg tega pa še Občina Jesenice, Visoka šola za tehnologijo polimerov in šest manjših partnerjev. Kot je na sredini predstaviti v Acroniju na Jesenicah dejal direktor RCJ Miha Krisch, center uspešno deluje, saj zadnji dve leti ustvarja prek 1,2 milijona evrov

dobička letno, dodana vrednost na zaposlenega pa znaša 73 tisoč evrov. Zaposlenih imajo 47 strokovnjakov, od tega 38 z višjo in visoko izobrazbo ter pet doktorjev znanosti. V času od ustanovitve so razvili več novih izdelkov, zlasti s področja novih materialov, uveljavili več patentov, nenazadnje pa so bili izbrani tudi za najbolj inovativno podjetje Gorenjske. Zelo pomembno je sodelovanje z Acronijem, kjer so se prav po zaslugi dela razvojniki iz RCJ usmerili v razvoj novih specialnih vrst jekel, ki so izdelana po željah kupcev, je poudaril direktor razvoja v Acroniju dr. Jure Bernetič. »Oborožili« so se tudi z najsodobnejšo opremo, tako imajo

Direktor Razvojnega centra Jesenice Miha Krisch

Znanost v Razvojnem centru Jesenice ni sama sebi namen, temveč je usmerjena v razvoj novih izdelkov in njihov preboj na trg, so poudarili.

denimo enega najmodernejših elektronskih mikroskopov v državi. »S sodelovanjem z RCJ premikamo mejnike: kar še nedavno ni nihče verjel, da lahko, zdaj v Acroniju izdelamo,« je poudaril Bernetič. Eden takšnih specialnih izdelkov je oklepna pločevina nove generacije Protac 500, ki je že zažvela v praksi: z njo blindirajo audije, s katerimi se vozi nemška vlada z Angelo Merkel na čelu.

V bodoče v RCJ – ta ima prostore v obnovljenih halah nekdanje Želzarne Jesenice na Stari Savi na Jesenicah

– želijo postati center, v katerem bodo uresničevali razvojne in raziskovalne projekte. »Želimo postati vozlišče, v katerem bodo podjetniki iz širše Gorenjske dobili znanje in izkušnje naših strokovnjakov, opremo, prostore pa tudi povezave z dobavitelji in trgovci, tako da bodo njihove podjetniške ideje tudi zares zaživele v praksi,« je poudaril direktor Miha Krisch. Kot enega od prihodnjih izzivov pa vidijo tudi pritegnitev strateških vlagateljev, prek katerih bi prišli do denarja za uresničitev novih razvojnih projektov v praksi.

Gradbeno dovoljenje za smučišče

1. stran

Le v tem primeru bo že letos decembra mogoče smučati na najsodobnejšem smučišču v Sloveniji. A do takrat naj bi bila urejena šele prva faza projekta, vredna 30 milijonov evrov; od tega računajo, da bomo prejeli do polovice nepovratnih sredstev, ostalo pa bodo lastna sredstva in komercialni krediti. Druga faza, ki bo sledila kasneje, naj bi potem stala še 20 milijonov evrov, je pojasnil Čokl.

Od prvotne zamisli o gradnji smučišča do pridobitve gradbenega dovoljenja je preteklo več kot tri leta, v tem času pa se je podjetje 2864 Bohinj srečalo s težavami

pri pridobivanju zemljišč. Nekateri lastniki so namreč nasprotovali gradnji, a s spremembo zakona o žičničarstvu je investitor pridobil nujno potrebno služnost na zemljiščih.

Po sedanjih načrtih naj bi podjetje 2864 Bohinj smučišče gradilo v sodelovanju z drugim največjim svetovnim proizvajalcem žičniških sistemov, podjetjem Leitner Spa. Smučišče se bo razprostiralo na več kot 1,5 milijona kvadratnih metrov površin med Bohinjsko Bistrico in Soriško planino, imelo pa naj bi trideset kilometrov smučarskih prog. To naj bi bilo prvo slovensko integralno smučišče z najnovejšo, najbolj dovršeno

tehnologijo žičniških naprav in naprav za dodatno zasneževanje. Obsegalo naj bi vse od prenovljenega žičniškega perona za prihod na smučanje z vlakom do ogrevanih garderobnih omarič, garažne parkirne hiše, restavracij, razglednih ploščadi, gozdnih atrakcij, snežnega parka ter številnih dodatnih vsebin, kot so ski-cross poligon za otroke in odrasle, sankiške proge, otroški vrtec ... Ker bodo krožnokabinske desetsedežne žičnice obratovalne preko celega leta, bodo poskrbeli tudi za poletno ponudbo; njen temelj naj bi predstavljal kolesarski park, zasnovan v sodelovanju s svetovno priznanim podjetjem Whistler Gravity Logic iz Kanade. Poletno ponudbo bodo dopolnjevali tudi tematski park, urejene sprehajalne poti na grebenu z edinstvenimi pogledi od Jadranskega morja do Triglava ter restavrirana vojaška karavla, povezovalni bunkerji in druge zanimive vojaške ostaline, obljublajo v podjetju 2864 Bohinj. Delo v sklopu smučarskega centra naj bi po napovedih dobilo sedemdeset ljudi.

Ob tem pa je odvetnik nekaterih lastnikov zemljišč Dušan Vrtačnik za STA dejal, da postopki za ureditev smučišča niso pravični niti zakoniti. Zoper pristojne, ki so izdali soglasja in dovoljenja ter spremenili zakonodajo, so podali štiri kazenske ovadbe. Primer so prijavili komisiji za preprečevanje korupcije, zadevo predali v reševanje ustavnemu sodišču, najverjetneje pa bodo vlogo dali tudi na upravno sodišče. Vrtačnik je prepričan, da je bilo gradbeno dovoljenje izdano nezakonito, saj postopki razlastitve sploh še niso končani.

MESNI CENTER AVE KRANJ SPOROČA

Vikend akcija 22. 8. - 23. 8. €/kom 2,99	Akcija 22. 8. - 6. 9. €/kg 4,59	Panvitin klub avgust -20% KLUBSKA CENA €/kg 4,23 <small>redna cena: 5,29 €/kg</small>
 €/kg 5,49	 €/kg 6,79	-50% KLUBSKA CENA €/kg 4,29 <small>redna cena: 8,59 €/kg</small>

NOVO V NAŠI PONUDBI
mesni pripravki in zorjeno meso

ČAS ZA UPOKOJENCE več na www.ave.si
Ob ponedeljkih 10% popust, tudi na izdelke v akciji

Cene so z ddv. Akcije trajajo do navedenega datuma oz. do prodaje akcijskih zalog. Slike so simbolične.

Začenja se sejem v Gornji Radgoni

Na kmetijsko živilskem sejmu se predstavlja 1750 razstavljalcev iz 29 držav.

CVETO ZAPLOTNIK

Gornja Radgona – Na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni se bo jutri, v soboto, začel tradicionalni, že 52. mednarodni kmetijsko živilski sejem Agra, hkrati pa tudi 19. mednarodni sejem embalaže, tehnike pakiranja in logistike Inpak. Sejma bosta zaprla vrata v četrtek, 28. avgusta. Na skupno 50 tisoč kvadratnih metrih razstavne površine se bo predstavilo 1750 razstavljalcev iz 29 držav s ponudbo kmetijske in gozdarske tehnike, kmetijskega reprodukcijskega materiala, živil in pijače, opreme za

Predstavile se bodo domala vse najpomembnejše kmetijske ustanove in organizacije v Sloveniji – ministrstvo za kmetijstvo in okolje, kmetijsko gozdarska zbornica in njeni zavodi, zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, združna zveza, zavod za gozdove, čebelarstva zveza, kmetijske in živilske šole... V času sejma se bo zvrstilo okrog 150 strokovnih, poslovnih in družabnih srečanj. Predstavili bodo novo uredbo o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji, primere dobrih praks družinskih kmetij v Sloveniji, potek sanacije žledoloma in potreb po vlaganjih v

Kranjska območna enota Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije pripravlja v torek, 26. avgusta, organiziran ogled sejma. Avtobus bo krenil na pot ob pol sedmih zjutraj izpred KGZ Sloga Kranj na Primskovem. Prijave zbirajo še danes, v petek, oz. do zasedenosti avtobusa v tajništvu KGZ Kranj (tel. št. 280 46 24).

živilsko predelovalno industrijo, materialov za kmetijsko gradnjo, naprav in izdelkov za varovanje okolja ... V času sejma bodo na ogled razstava goved, na kateri bodo prikazali vse pasme rejskih organizacij v Sloveniji, ter razstave drobnice, konj slovenske hladnokrvne pasme, prašičev, drobnice, malih živali, rib, avtohtonih domačih živali in čebelarstva ter enodnevna razstava kraških ovčarjev. V vzorčnih nasadih si bodo obiskovalci lahko ogledali polje medovite ajde avtohtonih slovenskih sort, samooskrbni družinski vrt, nasad gensko nespremenjene soje, permakulturni vrt, ki je obdelan po načelih biodinamike, ekstenzivni nasad starih sort jablan, sejmsko gozdno učno pot, sejmski vrt z več kot tristo rastlinami, ekološko hišo iz slamnatih bal – in še bi lahko naštevali.

gozdove, slovensko angleško knjigo Ajda, razpravljali pa bodo tudi o ekološkem kmetovanju, nadzoru nad hrano, preprečevanju varoze, soji kot novi perspektivi za poljedelske kmetije, pridelovanju čebule in česna, ... Sejmsko dogajanje bodo popestrili tudi državno sekaško tekmovanje lastnikov gozdov, tekmovanja v presekianju debela s sekiro in hitrem rezu, v ročni košnji in grabljenju trave, plesanju polke in vlečenju vrvi, srečanje družinskih kmetij in podeželske mladine, srečanje starodobnih traktorjev Steyr, izbor najtežje buče in najbolj zanimivih bučk. Na sejmu bodo podelili priznanja zaslužnim združnikom, združnim delavcem in zadrugam ter priznanja za dosežke na sejmskih ocenjevanjih kmetijskih pridelkov, izdelkov in kmetijske mehanizacije.

Pospravili polovico iglavcev, lubadar še miruje

Lastniki gozdov na Zgornjem Gorenjskem so doslej posekali in pospravili že več kot polovico v žledolomu poškodovanih iglavcev. Lubadar je letos v normalnih količinah, več ga pričakujejo prihodnje leto.

CVETO ZAPLOTNIK

Bled – Februarski žled je po oceni zavoda za gozdove na blejskem gozdnogospodarskem območju oz. na Zgornjem Gorenjskem poškodoval 141 tisoč kubičnih metrov drevja, od tega 87 tisoč »kubikov« iglavcev in 54 tisoč »kubikov« listavcev. Lastniki so doslej posekali in spravili iz gozda 58.200 kubičnih metrov drevja, od tega 45.600 »kubikov« iglavcev in 12.600 »kubikov« listavcev. »V zavodu za gozdove smo z dosedanjim potekom sanacije zadovoljni, še zlasti s tem, kar so lastniki naredili spomladi, ko še ni bilo dela na poljih in na travnikih in jim je šlo na roko tudi vreme. Julija in avgusta je začetna vreme zaradi obilice kmetijskih del pa tudi slabega vremena nekoliko popustila. Lastniki gozdov so v nižinskih gozdovih, kjer prevladujejo iglavci, večino poškodovanega drevja že posekali in pospravili. Zdaj prihajajo na vrsto strma pobočja Jelovice, Pokljuke in Mežakle, kjer je največ bukve, ki pa je večinoma izravana in lahko v takem stanju počaka še dve ali tri leta. Na teh pobočjih prevladuje spravilo z žičnico, ponekod pa je spravilo odvisno tudi od gradnje traktorskih vlak,« je dejal Andrej Avsenek, vodja blejske območne enote zavoda, in dodal, da je bilo doslej za potrebe sanacije žledoloma na območju zgrajenih okrog šest kilometrov vlak.

Vsem bodo izdali individualne odločbe

V blejski območni enoti zavoda so se za razliko od nekaterih drugih enot odločili, da vsem lastnikom poškodovanega drevja izdajo individualne odločbe, s

Lastniki so veliko poškodovanega drevja že posekali in spravili iz gozda, tako da je takšnih prizorov vse manj.

V blejskem zavodu za gozdove ugotavljajo, da je odkup hlodovine iglavcev že skoraj normalen, nekoliko težje je prodati le manj vredni les. Ker se je cena lesa za celulozo ustalila pri 20 do 30 evrih za kubični meter, kolikor je tudi cena lesa za izdelavo sekancev, se celuloza uporablja tudi kot energetski les. Ta cena tudi še pokrije stroške poseka in spravila, razen iz bolj težko dostopnih terenov. Tudi trg za bukovino se je odprl, v glavnem na italijanski trg, cena goli pa se giblje od 40 do 50 evrov za »kubik«.

katerimi jim določijo, koliko drevja morajo posekati in spraviti in do kdaj morajo to storiti. Doslej so izdali približno tri četrtine odločb, ostale bodo jeseni. V odločbah, ki jih izdajajo v teh dneh, določajo kot skrajni rok za spravilo iglavcev 1. oktober, za listavce pa pomlad prihodnje leto. Če lastniki ne bodo spoštovali roka, bodo v zavodu ukrepali – najprej z opozorilom revirnega gozdarja, nato z vključitvijo gozdarske inšpekcije in v skrajnem primeru tudi z izvršbo, pri kateri bo dela v gozdu za lastnikov račun opravil za to pooblaščen izvajalec del. »Z izvršbo bomo ukrepali le zoper najbolj neodgovorne in malomarne lastnike,«

je dejal Avsenek in dodal, da se je pri nekaterih lastnikih sanacija zavlekla preko roka, ker izvajalci zamujajo z izvedbo del.

Vreme neugodno za lubadarja

Čeprav je v gozdovih veliko poškodovanega in oslabelega drevja, se lubadar letos na blejskem gozdnogospodarskem območju ni pretirano razmnožil. V normalnih letih je treba zaradi lubadarja posekati okrog deset tisoč kubičnih metrov drevja, letos so ga doslej »evidencialno« devet tisoč »kubikov«. »Letošnje poletje je bilo vremensko neugodno za razvoj lubadarja in ugodno za varstvo gozdov. Če bodo lastniki

pravočasno pospravili še preostale iglavce, ga tudi drugo leto ne bo veliko, vsekakor pa ga bo več kot letos, še zlasti v primeru, če bo zanj ugodno vreme,« je dejal Avsenek in dodal, da so na območju pri spravilu poškodovanega drevja beležili več manjših nesreč in v zadnjem času tudi dve nezgodi s smrtnim izidom. Ker je delo v gozdu nevarno, spravilo »podrtije« pa še posebej, v zavodu pozivajo lastnike gozdov, da se oktobra udeležijo enega izmed štirih tečajev varnega dela z motorno žago in s traktorjem. Enodnevni tečaj stane 50 evrov, dvodnevni pa 110.

Andrej Avsenek

V zavodu so se na podlagi interventnega zakona tudi kadrovsko okrepili: osem gozdarjev – pripravnikov jim pomaga pri označitvi drevja za posek, ugotavljanju stanja sestojev na vzorčnih ploskvah in pri izdelavi sanacijskih načrtov, štiri delavci pa v okviru javnih del pri vzdrževanju gozdnih cest. Poleg teh imajo na podlagi pogodbe z jeseniškimi in radovljiškimi centrom za socialno delo še tri delavce, ki so v sodnih postopkih dobili za kazen delo v splošno korist.

52. MEDNARODNI
KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM

 POMURSKI SEJEM
www.pomurski-sejem.si

MEDNARODNI

 AGRA

23. - 28. 8. 2014
Gornja Radgona

Priznanji za Koklov med

CVETO ZAPLOTNIK

Potoče – V okviru priprav na mednarodni kmetijsko-živilski sejem Agra na Pomurskem sejmu v Gornji Radgoni je bilo ocenjevanje medu, na katerega je 34 čebelarjev iz Slovenije, s Hrvaške, Slovaške ter iz

Bosne in Hercegovine dalo 48 vzorcev medu. Čebelarstvo Kokl iz Potoče je na ocenjevanju dobilo zlato medaljo za akacijev med in srebrno za hojev med. Predsednica ocenjevalne komisije je prof. dr. Terezija Golob z Biotehniške fakultete v Ljubljani je dejala, da so se

naravne razmere, ki so letos prizadele slovensko čebelarstvo, odražale v manjšem številu vzorcev medu na ocenjevanju, ne pa tudi v kakovosti medu. Kakovost je bila izvrstna, med je bil čist, brez primesi, čebelarji pa so se potrudili tudi za pravilno označitev.

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Čisto poseben dan na Dolgi njivi

»Če gre lahko sto žensk na Triglav, gre tudi sto otrok lahko na Dolgo njivo pod Košuto,« si je dejal Klemen Grašič in letos drugič, pod okriljem tržiškega Športnega društva Strelica in v sodelovanju s partnerji, v ponedeljek organiziral druženje in pohod na Dolgo njivo.

SUZANA P. KOVAČIČ

Cilju »sto otrok na Dolgo njivo« se Klemen Grašič približuje, saj so letos že gostili približno šestdeset otrok. In če so bili lani na gorskem zraku samo tržiški otroci, so se udeležencem iz Mladinskega centra Tržič, ki deluje pod okriljem Centra za socialno delo Tržič, tokrat pridružili mladi prijatelji in nekaj družin iz Društva prijateljev mladine Kranj ter člani Folklorne skupine Vrtavke iz Šenčurja. Oskrbnika kočje na Dolgi njivi, zakonca Mateja in Matjaž Kleindienst se otroškega smeha vedno razveselita, okrog kočje so tudi domače živali, pravi mini živalski vrt.

Pohodnikom so se pridružili vodnik službenega psa

– policist Janez Tonejc, policista konjenika Urban Ahačič in Luka Pečlin, Matej Brajnik iz gorske enote policije, ki je povedal nekaj o varnem gibanju v gorah in o varovanju narave, ter gorski reševalci iz Gorske reševalne službe (GRS) Tržič, ki so pokazali del reševalne opreme, ki je nujna za oskrbo poškodovanca; vmes je bilo nekaj nove opreme, kot je nosilo TSL, ki je primerno za reševanje tudi v zimskih razmerah. GRS Tržič ima dvaintrideset aktivnih članov in samo njihova postaja je imela v letošnjem letu že štiriinajst reševalnih akcij.

Mladi so sedli na službeno lipicanca z imenom Pluto Strana in Pluto Famosa, predvsem pa jih je zanimalo, kako se osedla in jaha konja,

ali jim konj lahko kaj naredi in samo delo policistov konjenikov. »Sedi. Plazi se. Povahlaj se.« To pa je le nekaj ukazov, ki so jim sledili službeni psi Tik, Dina in Corry. Njihov lastnik Janez Tonejc je povedal, za kako resne situacije so pravzaprav trenirani ti psi, denimo za iskanje drog, eksploziva, mlajšemu občinstvu, saj so vodniki službenih psov pogosti gostje v šolah in vrtcih, pa je Tonejc pokazal tudi, kako pes da »petko«.

Zakonca Kleindienst poleg tega, da sta znana po svoji gostoljubnosti, slovi tudi po okusno pripravljene domači hrani. Iz lončene posode je zadišalo po domačem, med drugim po ajdovih žgancih, zabeljenih z ocvirki ... Nekateri so žgance že kdaj jedli, nekateri so jih okusili

prvič. Pohoda in druženja se je udeležila tudi šestčlanska družina iz Kranja, oče Mehmetaj Sali je bil kar pogumen, da je šel po operaciji z novim srcem na pot. Naučil pa se je čudovitega razgleda na Zgornji Dolgi njivi in pohvalil organizacijo izleta, pa tudi ajdove žgance.

Klemen Grašič je poskrbel še za eno presenečenje. Vsi udeleženci so za spomin dobili majice z motivom hokejista Anžeta Kopitarja in njegovim podpisom. »Doma imam že pižamo od Anžeta Kopitarja in hokejsko palico, ki pa je nisem dobil od Kopitarja, ampak od Božička,« je razložil šestletni Vid, ki se je majice zelo razveselil. H kočji na Dolgi njivi je prišla tudi mlada frizerka Špela Hafner, ki je »ustvarila« frizerski

Policijski službeni psi Corry, Dina in Tik so imeli zveste občudovalce. / Foto: Tina Dokl

Morda pa so na fotografiji tudi bodoči gorski reševalci Gorske reševalne službe Tržič – sodeč po zanimanju in številnih vprašanih »ta pravim« gorskim reševalcem. / Foto: Tina Dokl

Skupinski pozdrav. Izlet je organiziralo Športno društvo Strelica v sodelovanju z Društvom prijateljev mladine Kranj in Mladinskim centrom Tržič, ki dela pod okriljem Centra za socialno delo Tržič. / Foto: Tina Dokl

kotiček. Ne gre dvomiti, da so bile na frizerski leseni klopci večinoma dekleta.

K organizaciji dogodka za otroke in mlade od petega do petnajstega leta starosti so pripomogli Občina Tržič, Mestna občina Kranj, Elektro Gorenjska, Kavarna Tiziano, J+T frizerski atelje, Založba Didakta, Kemo-farmacija, Frizerski salon

MODE M, Komunala Kranj in Gorenjska gradbena družba ter ostali pokrovitelji, ki so prispevali praktična darila za otroke in mladino. Posebna zahvala gre oskrbnikoma planšarije Dolga njiva, ki sta omogočila, da so otroci spoznali delo in jedi na planšariji. Klemen Grašič pa je sklenil: »Na snidenje prihodnje leto v še večjem številu.«

Od petka do petka

Pahor predlaga Cerarja, koalicija brez ZaAB, ljubljanski Kolosej naprodaj ... **Stran 14**

Pogovor

Damir Globočnik je v monografiji predstavil slikarja in izumitelja Janeza Puharja. **Stran 16**

Osebnosti

Sara Isaković je v plavanju dosegla vse, zdaj so na vrsti drugi življenjski izzivi. **Stran 17**

Od petka do petka

Foto: T. K.

Predsednik republike Borut Pahor je v torek podpisal predlog kandidature Mira Cerarja za mandatarja nove vlade.

Poleg ljubljanskega kinocentra, ki je naprodaj za slabih osem milijonov evrov, ima družba Kolosej svoj kinocenter med drugim tudi v Kranju. / Foto: Gorazd Kavčič

Agencija za varstvo konkurence je dovolila nakup časopisne hiše Večer. / Foto: Gorazd Kavčič

Koalicija brez ZaAB

SIMON ŠUBIC

Pahor za mandatarja predlaga Cerarja

Kar se je vedelo že vse od julijskih predčasnih volitev naprej, se je ta teden tudi potrdilo. Predsednik republike Borut Pahor je za mandatarja prihodnje slovenske vlade predlagal Mira Cerarja, predsednika zmagovalke volitev Stranke Mira Cerarja. Državni zbor naj bi po napovedi njegovega predsednika Milana Brgleza o novem mandatarju odločal v ponedeljek. Pahor je v izjavi za medije po podpisu predloga kandidature dejal, da Cerarja ni predlagal samo zaradi prepričljive zmage stranke SMC na predčasnih volitvah, kar je v veliki meri osebna zasluga njegovega predsednika. Cerarja je predlagal po opravljenih posvetovanjih z vodji vseh poslanskih skupin tudi zato, ker ga pri njem prepričujeta njegova osebna predanost in osredotočenost na naloge, ki ga čakajo s prevzemom odgovornosti, je povedal Pahor, ki meni, da ima nova vlada »po treh vladah od začetka krize pred petimi leti realne možnosti za okrevanje družbe in države«. Slovenija potrebuje vlado, ki bo sposobna izvesti praktične in strukturne, torej korenitejše spremembe za modernizacijo naše družbe in države,

je poudaril. Miro Cerar se je predsedniku Pahorju zahvalil za izkazano čast ob predlogu za mandatarja in napovedal, da so tako on kot prihodnja vlada in poslanci pred velikimi izzivom, kako iziti iz krize in kako državo prenoviti tako, da bomo sebi, predvsem pa prihodnjim generacijam zagotovili kakovostno življenje in trajnostni razvoj. Pri oblikovanju bodoče vlade bo Cerar, kot je dejal, storil vse, kar je v njegovi moči, da bo vlada kompetentna in bodo v njej ljudje, ki bodo kos izzivom in nalogam, ter da bo vlada dovolj stabilna, da bo lahko zagotovila pot do tistih nujnih ciljev, ki si jih danes postavljamo kot neizogibne.

Koalicija brez ZaAB

Ta teden je postala znana tudi končna podoba bodoče vladne koalicije. Svet SMC je namreč na sredini seji odločil, da v koalicijo povabi le DeSUS in SD, ne pa tudi Zaveznštva Alenke Bratušek (ZaAB), na kar se je že nekaj časa tudi namigovalo. Po besedah kandidata za mandatarja Mira Cerarja ta hip namreč ni dovolj zaupanja v možnost sodelovanja z ZaAB, ki je po njegovi oceni povzročila neko politično nestabilnost s tem, ko je privedla do nenadnega in nepričakovanega razpada vlade, dodaten element za

odločitev, da ZaAB ne povabijo v koalicijo, pa je tudi zelo vprašljiv postopek izbire kandidatov za evropskega komisarja, med katerimi je tudi premierka v odhodu in predsednica ZaAB Alenka Bratušek. V primeru izvolitve za mandatarja bo zato Cerar najprej naslovil pismo na prihodnjega predsednika Evropske komisije Jean-Clauda Junckerja oz. njegov kabinet in vprašal, kako vidijo postopek izbire slovenskih kandidatov. Zanima ga predvsem, ali držijo informacije, ki jih je dobil »od ZaAB in zlasti medijev, da je dejansko potekala koordinacija med kabinetom Junckerja in Bratuškovo«. Na podlagi odgovorov bodo v SMC ocenili, ali je bilo v postopku kandidiranja karkoli sporno, in se bodo na to ustrezno odzvali. V SMC so se sicer zavzemali, da evropski komisar ostane Janez Potočnik. Naj še dodamo, da je Dušan Mramor privolil v kandidaturu za ministra za finance v bodoči vladi, kot so sporočili iz SMC. Mramor je v preteklosti že bil finančni minister, in sicer med letoma 2002 in 2004.

Ljubljanski Kolosej naprodaj

Nova Ljubljanska banka je kot hipotekarni upnik ta teden objavila javno vabilo k oddaji zavezujočih

ponudb za nakup ljubljanskega Koloseja po izhodiščni ceni 7,78 milijona evrov. Ponudbe bodo zbirali do 24. oktobra, morebitni kupci pa morajo plačati varščino v višini 389 tisoč evrov. Na nepremičnini kompleksa kinodvoran Kolosej v Ljubljani je sicer vknjižena predkupna pravica v korist ljubljanske družbe BTC. Družba Kolosej ima v lasti še kinocentra v Mariboru in Kranju.

Soglasje za nakup Večera

Agencija za varstvo konkurence je v ponedeljek podjetju Dober Večer, ki sta ga ustanovila Uroš Hakl in Sašo Todorović, dala soglasje za nakup večinskega deleža mariborskega časopisnega podjetja Večer, so za Večer sporočili iz agencije. Podjetje Dober Večer naj bi za približno 79-odstotni delež časopisne hiše plačalo okoli milijon evrov. Delo mora večinski delež Večera prodati po nalogu varuha konkurence zaradi presežne koncentracije na področju časopisnega in oglasnega trga. Novinarji Večera nad novim lastnikom niso navdušeni, ker da je proces prodaje tekel netransparentno in neodgovorno. Opozorili so še, dobivajo lastnike, ki niso razkrili virov financiranja in niso dali nobenih formalnih zavez, da bodo medij ohranili.

Slovinci v zamejstvu (417)

Semenj v Bilčovsu

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Bilčovs, Ludmannsdorf po nemško, je prijazna, lepo urejena dvojezična vas na pobočju Gur nad reklo Dravo s čudovitim pogledom na dolinski Rož in Karavanke. Bilčovs je tudi sedež istoimenske občine, ki obsega 17 manjših naselij, v katerih živi blizu 2000 ljudi. Dvojezičnost je vidna na vsakem koraku, saj so v nemščini in slovenščini napisana imena javnih ustanov in obvestila občine in župnije. Delež občanov, ki so se na štetjih izrekli za Slovence, se je zmanjšal. Leta 1951 jih je bilo blizu sedemdeset odstotkov, danes pa se jih za Slovence izreka blizu trideset odstotkov. Župan Manfred Maierhofer, ki je bil izvoljen leta 2009, govori slovensko. Šolal se je na Slovenski gimnaziji v Celovcu. Njegova lista ima v občinskem svetu največ mandatov. Drugi

Vselej nasmejani bilčovski gostilničar Hanzi Ogris – Ogi ali Miklavž po domače, organizator tradicionalnega semnja

po številu so socialdemokrati, ki so pred tem nad štiri deset let zmagovali na lokalnih volitvah. Bilčovs velja za zeleno, ekološko osveščeno in v precejšnji meri še kmetijsko občino, čeprav ima

lesnopredelovalna industrija pomemben delež. Župnijo vodi župnik Janko Krištof, po položaju tudi boroveljski dekan, sicer pa zaprisežen kulturnik in navdušen pevec ter obenem tudi predsednik

Krščanske kulturne zveze. Cerkev je posvečena svetemu Jakobu starejšemu, ki goduje 25. julija. Takrat je čas za vaško žegnanje. Zaveznik Jakob je postavljen v glavnem oltarju farne cerkve z od daleč vidnim gotskim zvonikom, posebnost cerkve pa je tudi poznogotski kip Kristusa iz leta 1734, priklenjenega na bičarski steber. V njej je tudi slovenski križev pot. Zaradi farnega zaveznika je Bilčovs ena od postaj Jakobove romarske poti. V kraju deluje tudi Slovensko prosvetno društvo Bilka. Njegovi pevci so letos prepevali celo v Moskvi.

Kraj, kjer se največ dogaja, pa je na Koroškem in tudi izven nje zelo poznana Ogriso ali Miklavževa gostilna, ki jo sedaj vodi Hanzi Ogris mlajši ali Ogi po domače. Pred njim je bil hišni

gospodar Hanzi starejši, dolgoletni bilčovski župan in nekaj časa tudi deželni svetnik. Ena od tradicij, ki jo že leta negujejo Ogrisovi, je »bilčovski semenj« na dvorišču med cerkvijo in njihovo gostilno. Na semnju ne manjka stojnic, zabavnih iger, glasbe in dobre hrane. »To je naša posebnost. Organiziramo ga prvo nedeljo po velikem šmarnu. Letos je bila to nedelja, 17. avgusta. Sejem traja dva dni: v nedeljo in v ponedeljek. Zanimivo je, da je običajno najbolj veselo v ponedeljkih zvečer, ko se ob dobri glasbi in potrežbi kar tre ljudi. Sicer pa se v dneh semnja pri nas zbirajo domačini in gostje iz sosednjih vasi ter naši prijatelji in gostje iz različnih koncev Koroške,« je povedal Hanzi, ki najde čas in prijazno besedo za vsakega gosta.

Vabi Panamski prekop

Na letošnji veliki šmaren je minilo natanko sto let od odprtja Panamskega prekopa (Canal de Panama), prva ladja ga je preplula 15. avgusta 1914. Zdaj ga širijo, nov prekop med oceanoma pa naj bi gradili tudi v Nikaragvi ...

MIHA NAGLIČ

Prekop in povezava med oceanoma

Pred sto leti je veljal ta veličanski gradbeni podvig za eno od sedmih čudes sveta, omogočil je novo in bistveno krajšo povezavo med Atlantskim in Tihim oceanom. Dolg je 77,1 kilometra in je ena od ključnih povezav mednarodne pomorske trgovine; je stičišče 144 pomorskih poti, vsako leto ga prečka skoraj 15.000 ladij, za kar potrebujejo od osem do deset ur. Ladja iz New Yorka v San Francisco prepluje skozi prekop 9500 kilometrov; okoli rta Horn, najjužnejše točke Južne Amerike, pa bi morala prepluti 22.500 kilometrov. Omenimo ob tej priložnosti še nekaj zanimivosti. Cena za vožnjo skozi prekop je odvisna od velikosti in namena ladje. Najvišjo je dosegla potniška ladja Norwegian Pearl, ki je 14. aprila 2010 plačala kar 375.600 dolarjev. Tovorna ladja za poln zabojnik plača okoli 82 dolarjev, za praznega pa 72 dolarjev (podatki 2011). Velika tovorna ladja z okoli 3800 zabojniki torej skupaj z vsemi stroški pomoči pri plovbi plača okoli 340.000 dolarjev. Povprečna cena za prečkanje je sicer 54.000 dolarjev, saj manjša plovila plačajo občutno

manj. Do 15,24 metra dolgo plovilo plača le 1300 dolarjev. Američan Richard Halliburton pa je leta 1928 plačal le 36 centov – prekop je preplaval. Zaradi tega prekopa so mnoge ladje zgrajene ravno v takšnih najvišjih izmerah, ki še omogočajo njegovo prečkanje, znane so pod imenom Panamax. Največja ladja, ki je prečkala prekop, je bila San Juan Prospector; dolga je bila kar 296,57 metra. Rekordno leto je bilo 2012, ko so ladje prepeljale 330 milijonov ton tovara. Rekordni dnevni prevoz tovara pa so zabeležili 13. marca 2006, ko so ladje skozenj prepeljale 1.070.023 ton tovara. Po svetu gradijo ladje, ki so prevelike za plovbo skozi obstoječi prekop, ki tudi sicer ne zmore več vsega prometa. Prav zdaj ga širijo in novi del bo nared sredi 2015. Sistem zapornic bo drugačen in bo omogočal pretakanje vode v posebej zgrajene komore (vodohrane). Nove zapornice bodo omogočale prehod ladjam, ki so dolge 366 in široke 48 m in lahko prevažajo 12.000 zabojnikov, kar je 2,5-krat več od trenutne zmogljivosti prekopa. Ta dobiva tudi konkurenco. Kitajci bodo severno od panamskega zgradili še en prekop skozi Nikaragvo, dolg kar 270 kilometrov. Graditi naj bi začeli že letos, odprli ga bodo morda

že 2019. – Ob Panamskem prekopu je ob njegovi stoletnici na ogled velika razstava, na ogled je seveda tudi kanal sam. Vabljeni!

Kahkaha: Turkinje se smejejo

Na nedavnih predsedniških volitvah v Turčiji je prepričljivo zmagal Redžep Tajip Erdogan, dotedanji predsednik vlade, že v prvem krogu je dobil 52 odstotkov glasov. Erdoganu je treba priznati njegovo popularnost in politično spretnost, hkrati pa mu je mogoče očitati koruptivnost, desničarski populizem in težnjo, da bi Turčija spet postala bolj islamska država. Pred volitvami se je zgodil »incident«, ki je na zelo moderen način opozoril na ta problem. Bulent Arinc, podpredsednik Erdoganove vlade, je v govoru o »moralni pokvarjenosti« v Turčiji kritiziral moderen način življenja in šokiral z izjavo, da se ženske v javnosti ne bi smele smejeti, češ da to ni spodobno. Odgovor Turkinj je bil presenetljiv in izviren. Odzvale so se na družbenih omrežjih, z množično objavo sebkov (»selfijev«), fotografij, na katerih se smejejo. Že v prvih dneh po sporni izjavi je nastalo več kot pol milijona objav z oznako »kahkaha«, kar v turščini pomeni smeh.

Pridružili so se jim mnogi moški in vsi skupaj pozivajo Erdoganovo vlado, naj ne deli moralnih naukov; raje naj rešuje dejanske probleme, kot so posilstva, nasilje nad ženskami in prisilne poroke mladoletnic. Znani televizijski voditelj Fatih Portakal je tвитnil: Prosim, ljubi Alah, naj bo to le šala. Če se ženske v javnosti ne smejo smejeti, potem moški ne smejo jokati. Tako je namignil na Arincevo navado, da potoči solzo ali dve ob govorih premierja Erdogana. Zanimiv spopad dveh Turcij, islamsko-konservativne in laično-svetovljanske.

Umrla Lauren Bacall (1924–2014)

»Moja kariera je bila vlak smrti, vlak smrti, ki je vozil tako visoko, kot bi si lahko človek samo želel. In padci! Padci so bili globlji, kot bi jih privoščila komur koli – deset stopničk pod peklom.« To je ena od izjav legendarne ameriške filmske igralke in oskarjevke Lauren Bacall, ki je 12. avgusta umrla v New Yorku; 16. septembra bi dopolnila devetdeset let. Ta lepota zapeljivega glasu je svoj čas zapeljala tedaj že znanega zvezdnika Humphreya Bogarta in skupaj z njim postala slavna še ona, tako pred kamero kot za njo

Velikanka v Panamskem kanalu; zdi se, da ne bo šlo, a gre.

Mladi in sodobni Turkinji se smejejo Erdoganu, temu pa kljub zmagi ni do smeha. / Foto: Twitter

Igralka Lauren Bacall na sliki iz leta 1989 ni več zapeljivka, a ostaja legenda. / Foto: Wikipedija

Nove knjige (239)

Oče Galeano: Otroci dni

MIHA NAGLIČ

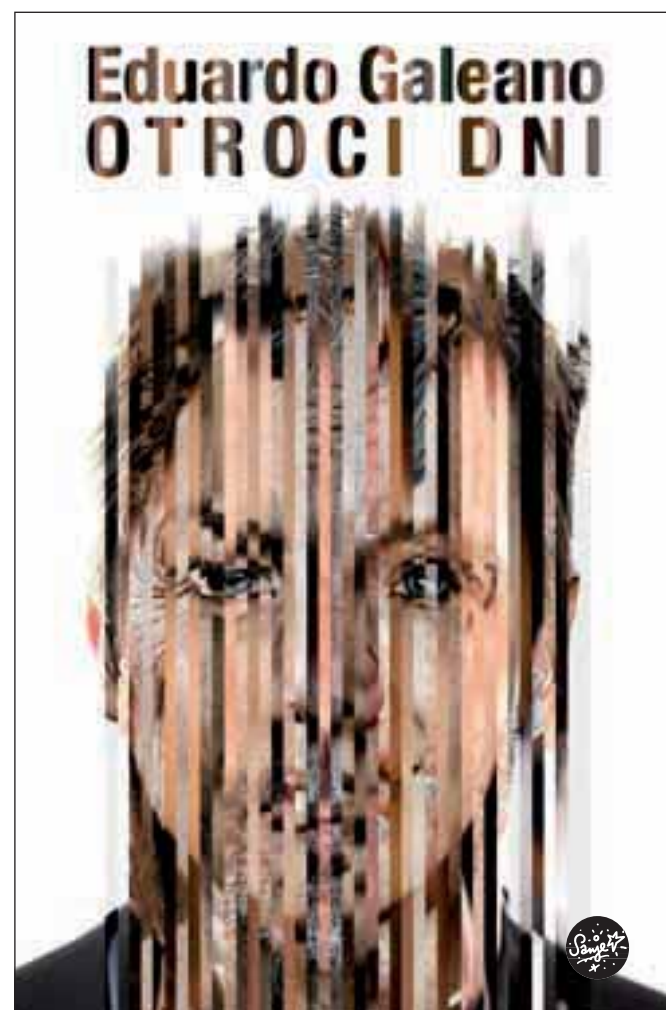
»Marec, 14. Kapital. Leta 1883 je na pogreb Karla Marxa na londonskem pokopališču pridrla množica: množica enajstih ljudi, če štejemo še pogrebniha. Njegov najslavnejši stavek je postal njegov epitaf: Filozofi so svet le različno razlagali, gre pa za to, da ga spremenimo. Ta prerok preobrazbe sveta je življenjske preživel na begu pred policijo in upniki. Svoje najpomembnejše delo je komentiral takole: Nihče, ki je imel tako malo denarja, ni toliko pisal o njem. S Kapitalom si ne bom pokrtil niti stroškov za tobak, ki sem ga pokadil med pisanjem.« - »Maj, 23. Proizvajanje oblasti. Leta 1937 je umrl John D. Rockefeller, gospodar sveta, kralj

nafta in ustanovitelj Standard Oil Company. Živel je skoraj stoletje. Pri obdukciji niso našli nobenega zadržka.« - »April, 9. Dobro zdravje. Leta 2011 je islandsko prebivalstvo drugič reklo ne ukazom Svetovnega denarnega sklada. Sklad in Evropska unija sta odločila, da mora tristo dvajset tisoč prebivalcev Islandije prevzeti odgovornost za bankrot bančnikov in plačati njihove mednarodne dolgove v višini dvanajst tisoč evrov na glavo. Ta narobe socializacija je bila zavrnjena na dveh referendumih: Ta dolg ni naš dolg. Zakaj naj bi ga plačali mi? Na svetu, ponorelem zaradi finančne krize, nam je majhen otok, izgubljen v vodah severa, vsem dal zdravilno lekcijo iz zdravega razuma.«

Gornji navedki so iz najbolj nenavadnega »koledarja«, kar sem jih bral. Napisal ga je urugvajski novinar in pisatelj Eduardo Hughes Galeano (roj. 1940) in mu dal naslov Otroci dni. Prisluzil pa si je tudi oznako »koledar svetih in prekletih«, bil naj bi »knjiga navdih za vse, ki se bojujejo proti tiraniji, pohlepu in amneziji«. Avtor je za vsak dan v letu izbral po eno osebnost, dogodek, zgodbo. Veliko jih je iz nam manj domačih, a vse bolj zanimivih in vse bližjih krajev in časov Latinške Amerike. Sam sem izbral tri iz nam bolj znane in nas zelo zadevajočega

sveta kapitala in finančne krize. To je svet skrajnosti. Na eni strani debeli Kapital, od katerega njegov avtor še živeti ni mogel; na drugi ameriški finančni mogotec, vmes pa množica, ki jo takšni mogotci slej ko prej odirajo. Za nas bi morala biti navdihujoča islandska zgodba. Ko se ljudstvo dvigne in reče, da dolgovi, ki so jih naredili domači in tuji bankirji in drugi špekulanti, ne bo plačevalo. Mar ni res: »Ta dolg ni naš dolg. Zakaj naj bi ga plačali mi?« – Še dobro, da nam oči odpirajo preroki iz Latinske Amerike, od Galeana do papeža Frančiška

Eduardo Galeano, *Otroci dni*, Sanje, Ljubljana, 2014, 428 strani, 24,50 evra, www.sanje.si

Pogovor

Na steklo je pisal svetlobo

Damir
Globočnik

Puharjevo leto, kot velja poimenovati leto, v katerem obeležujemo 200. obletnico rojstva in 150. obletnico smrti fotografa in izumitelja Janeza Puharja (1814–1864), bo vrhunec doseglo s prireditvami prihodnji teden, pred dnevi pa je izšla monografija o njem avtorja ddr. Damirja Globočnika, s katerim smo se pogovarjali tako o knjigi kot o dediščini ter pomenu njegovega izuma.

IGOR KAVČIČ

Janez Puhar, rojen 26. avgusta 1814 v Kranju, je bil po poklicu duhovnik. Dobro izobražen vsestranski intelektualec in ljubitelj umetnosti se je v našo zgodovino zapisal kot prvi slovenski fotograf, v svetovno zgodovino fotografije pa se je zapisal kot izumitelj posebnega postopka fotografije na steklo, ki jo je sam poimenoval svetlopis, kar je slovenski prevod za fotografijo. Življenje in delo mnogim neznanega, a pomembnega Slovenca v razvoju slovenske in svetovne fotografije je v monografiji predstavil ddr. Damir Globočnik.

V zadnjih letih je Gorenjski muzej pripravil dve razstavi o Janezu Puharju. Rezultat vašega raziskovanja njegovega življenja in dela je nedvomno tudi knjiga o fotografskem izumitelju, ki je izšla pred dnevi?

»Za prvo predstavitev Janeza Puharja pod okriljem Kabineta slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju je že leta 1974 poskrbel velik poznavalec njegovega življenja in dela mag. Mirko Kambič, razstava o izumiteljevem življenju in delu, ki jo je leta 2007 pripravila Nataša Robežnik s sodelavci, pa je od leta 2010 stalno na ogled v Layerjevi hiši. Letos spomladi sem postavil razstavo v Prešernovi hiši, ki je kasneje gostovala še v atriju ZRC SAZU v Ljubljani, ob letošnji 200. obletnici Puharjevega rojstva in 150. obletnici njegove smrti pa je za različne dogodke in potujočo razstavo poskrbela tudi Iniciativna skupina za promocijo Janeza Puharja. Sam sem se temeljitejšega raziskovanja Puharjevega življenja in dela lotil pred štirimi leti, ko sem o njem začel pripravljati članek za Fotoantiko – revijo za zgodovino in teorijo fotografije. Ob zbiranju podatkov o njem sem naletel na zanimive podrobnosti, ki doslej še niso bile objavljene, hkrati pa se mi je med raziskovanjem v tujini, predvsem na Dunaju in v Parizu, pa tudi preko svetovnega spleta, odprlo obsežno področje objav o Puharjevem izumu v strokovnih revijah njegovega časa. V Celjski Mohorjevi družbi so me potem povabili, naj pripravim manjšo monografijo o Janezu Puharju.«

Ob dogodkih, ki se v spomin Janezu Puharju vrstijo ob

Damir Globočnik s povečavo ene od šestih znanih fotografij na steklu iz fotografske dediščine Janeza Puharja. Moški portret – strelec naj bi bil portret svaka, nastal je okoli leta 1855, hrani pa ga Narodni muzej Slovenije v Ljubljani. Foto: Igor Kavčič

letošnji 200. obletnici rojstva, se ne morem znebiti občutka, da je bil naš izumitelj v svojem času spregledan, z vašo knjigo pa nekako dokazujete ravno nasprotno ...

»Res vlada prepričanje, da je bil Puhar v predstavitvi in promociji svojega postopka fotografije na steklo iz leta 1842, s tem, ko je z devetletno zamudo šele leta 1851 članek o tem objavil v Poročilih matematično-naravoslovnega razreda Akademije znanosti na Dunaju in je leto kasneje za izum v Parizu dobil diplomu Narodne akademije za kmetijstvo, manufakturo in trgovino, zgolj relativno uspešen. A to ne drži. V strokovnih in znanstvenih krogih je bil že za časa življenja dobro poznan. Uspešno mi je najti okrog dvajset objav in ponatisov Puharjevega postopka v pomembnih evropskih znanstvenih revijah iz sredine 19. stoletja. Po letu 1855 sicer tudi samega Puharja tovrstne objave niso več zanimale, saj je najbrž vedel, da ga je v tem času razvoj fotografije že prehitel. Postopki fotografije na steklo so bili namreč takrat mnogo bolj izpopolnjeni kot njegov svetlopis oziroma puharotipija. Poleg tega je s fotografijami sodeloval oziroma bil prisoten na največjih tedanjih industrijskih razstavah v Londonu, Parizu in New Yorku. Omenjan je celo med takratnimi najpomembnejšimi izumitelji na področju fotografije, ki so danes v vsaki fotografski monografiji ali enciklopediji. Res pa je

tudi, da je bil Puhar po smrti doma pozabljen vsaj za trideset let, dokler ga niso ponovno odkrili, ko je njegova sestra tedanjemu Rudolphinu (predhodniku Narodnega muzeja) v Ljubljani podarila nekaj fotografij in dokumentov. Lahko rečem, da je bil za časa življenja njegov izum zelo dobro predstavljen v tuji strokovni literaturi, žal pa zaradi več razlogov ni prišel v splošno rabo. Po tem postopku je fotografije na steklo izdeloval le on sam, nobeden prej ne kasneje.«

Je prav dejstvo, da je bil v domovini po smrti nekoliko pozabljen, največ prispevalo k temu, da je danes ohranjenih le šest njegovih fotografij na steklo?

»V primerjavi z različnimi pričevanji o Puharju, članki in opisi izuma, je njegovih fotografij na steklo ohranjenih sorazmerno malo. Izdelal jih je precej več. Ve se, da je slikal tudi goro Stol, jezersko obalo in hotele na Bledu, blejsko pokopališče, pa kmeta v kmečki obleki, trojni portret z očetom in sestro in še Primerke fotografij je pošiljal na industrijske razstave in drugam, od koder se ti niso vrnili. Prav tako je znano, da je nekaj fotografij od Puharja odkupil francoski vikont Louis de Dax, s katerim sta se srečala in prijateljevala na Bledu. V zapuščini slednjega bi se lahko našla še kakšna fotografija.

Od šestih znanih fotografij so tri v Narodnem muzeju Slovenije, motiv Cerkelj,

ki velja tudi za prvo veduto slovenskega fotografa, hrani Muzej za arhitekturo in oblikovanje, dvojni portret Ivana Franketa in Andreja Vavkna je v lasti potomcev slednjega, tu pa je še Puharjev avtoportret, ki je zelo dobro preslikan, saj se je original zgubil, bržkone med obema vojnama Sicer pa je največ fotografiral na Bledu, kjer je fotografije tudi podarjal raznim obiskovalcem. Naj dodam, da je bila po smrti izgubljena tudi skoraj vsa njegova zapuščina, od zapiskov in knjig do tehničnih pripomočkov.«

Prav tako do danes še nikomur ni uspelo izdelati fotografije po Puharjevem postopku, kljub nekaj poskusom, nazadnje pred dobriimi desetimi leti, kot pišete v knjigi.

»Ti poskusi so bili vendarle bolj priložnostni. Najpomembnejša ugotovitev pri tem pa je bilo spoznanje o prisotnosti žvepla in da je sestavinami, ki jih je Puhar uporabljal, mogoče narediti fotografijo. Žveplo je tudi posebnost njegovega postopka in hkrati dokaz, da gre za puharotipije. Da bi prišli do pravega Puharjevega postopka, bi strokovnjaki najbrž morali še kar nekaj časa uravnovešati sestavine in vse faze postopka do končnega izdelka. Zelo možno je, da je Puhar uporabljal še kakšno primes, ki se je niti ni zavedal. Snovi, ki jih je imel na voljo, tedaj niso bile nujno »čiste«, kot bi rekli. Vedeti moramo, da je Puhar vse

to počel z zelo skromnimi denarnimi sredstvi.«

V podnaslovu knjige ste zapisali, da gre za prvega slovenskega fotografa in fotografskega izumitelja. Mar ne tudi izumitelja fotografije na steklo?

»Fotografije na steklo so obstajale že pred Puharjevim izumom. Steklo je bilo cenejše kot kovinske plošče, na katere se je fotografiralo po postopku, imenovanem dagerotipija. Zato so s steklom eksperimentirali že v dvajsetih letih 19. stoletja, a brez velikih uspehov. Najstarejša ohranjena fotografija na steklu je iz leta 1839. Njen avtor je angleški astronom John Herschel. Šele leta 1847, to je pet let za Puharjevim izumom, se je v praksi uveljavil postopek na steklo, ki ga je patentiral francoski častnik Abel Ni pce de Saint-Victor, ki v večini svetovne literature velja za izumitelja fotografije na steklo. Puharjev postopek pa bi bil tehnično lažji, časovno krajši, cenejši in kot tak uporabnejši. Puhar je od začetka do konca izdelave fotografije porabil pet do osem minut. Niépce pa je samo za osvetljevanje plošče rabil 4 do 15 minut.«

Menite, da je naše priznanje izumitelju in njegovemu delu manjše kot pa strokovne javnosti v tujini?

»Janez Puhar je izumitelj lastnega postopka fotografije na steklo in je pomemben predstavnik druge generacije fotografskih izumiteljev. Nanj moramo biti ponosni, saj se je v svetu fotografije pojavil povsem samoniklo. Žal je, kljub zelo solidni izobrazbi za tisti čas, imel premlabe možnosti, da bi se lahko profesionalno ukvarjal s fotografijo. Ob upoštevanju teh dejstev je njegov izum zagotovo izjemen dosežek. Predvsem bi se morali prizadevati, da bi tudi v strokovnih krogih v svetu letnico Puharjevega izuma premaknili za deset let nazaj v leto 1842, ko je ta dejansko nastal, saj v tuji literaturi lahko najdemo letnici 1851, ko je Puhar objavil jedrnat opis izuma v reviji dunajske akademije znanosti, ali 1852, ko je prejel diplomu v Parizu. Pri nas pa bi bilo zagotovo smiselno postaviti obeležje na Bledu, kjer je bilo v fotografskem smislu zagotovo njegovo najbolj ustvarjalno obdobje.«

V ponedeljek, 25. avgusta, ob 18. uri bodo v Prešernovem gaju v Kranju odkrili nagrobni spomenik Janezu Puharju, zatem bo v Stolpu Škrlovec slavnostna akademija, po izumitelju bodo poimenovali galerijo v stolpu. V torek ob 19. uri bo v Narodnem muzeju v Ljubljani odprta razstava Puharjeva šifra, v sredo, 27. avgusta, pa bo v Layerjevi hiši stare fotografske tehnike demonstriral fotograf Borut Peterlin.

Osebnosti

Sara Isaković končala tekmovalno pot

S šestnajstimi je bila najmlajša slovenska olimpijka v Atenah, v Pekingu je dvajsetletna stala na stopničkih. V plavanju je dosegla vse, kar je hotela, zdaj so na vrsti drugi življenjski izzivi.

MARJANA AHAČIČ

»Mislila sem, da bo konec že po Londonu. Rekla sem si, da si bom vzela vsaj eno leto pavze, tako da bom zaključila študij,« je svojo pripoved o tem, kako je v njej zorela odločitev, da ne bo več profesionalna plavalca, pred novinarji na radovljiskem bazenu začela Sara Isaković. Šestindvajsetletna dobitnica prve slovenske plavalne olimpijske medalje se iz ZDA seli v Dubaj, kje živi njena družina.

Zakaj pa ne?

V San Diegu si je lani po diplomu na univerzi Berkeley našla delo v laboratoriju, kjer so raziskovali delovanje možganov vrhunskih športnikov. »Življenje, ki sem ga imela, me je izpolnjevalo. Vsako jutro sem po dve uri in pol trenirala, potem pa osem, devet ur delala v laboratoriju včasih tudi do polnoči,« pripoveduje. »Ampak enkrat, ko me je res zagrabilo iti nazaj v vodo, sem se tega lotila st odstotno in sem, kot rečem, plavanju dala še eno možnost. Sem pač zelo ambiciozen človek in na veliko sanjam, pa sem si rekla – zakaj pa ne zakaj se ne bi mogla vrniti v plavanje. Na živce mi

namreč gre, ko rečejo, da se vrniti k plavanju ni mogoče. In mislila sem, da sem imela v sebi še toliko volje in moči, tako sem verjela vase, da bi se mi uspelo dobro pripraviti in oditi na še ne olimpijske igre po še eno medaljo.«

Ko so raziskave narejene, študij zaključen ...

Ko je bil študij zaključen, vse raziskave narejene, si je, tako pravi, rekla: zdaj bom pa samo še trenirala, spala in jedla. Tako kot sem to počela vedno. A ko je to, torej popolno predanost izključno plavanju še enkrat doživela v realnosti, je ugotovila, da jo pravzaprav takšen način življenja ne veseli več tako, kot jo je nekoč. Šlo je pač za ekstremen fizičen in psihičen napor. »Težko se takole mučim še dve leti, če mi ni dobro, sem si mislila pa lahko vprašate Miha (ljubeče potreplja svojega dolgoletnega trenerja Miha Potočnika po rami), nikoli se nisem pritoževala nad treningi, vse sem naredila za to, da izpolnim svoj cilj. Ko sem pa videla, da v takih težkih situacijah ni več dovolj volje, sem si pošteno rekla – tole pa ne bo šlo. In zato sem v tem trenutku tako zelo mirna; zavedam se, da sem dobro razmislila

in da je odločitev, da zaključim svojo kariero, prava.«

A se spomniš, Miha?

Športna pot Sare Isaković je tesno prepletena z Mihom Potočnikom, ki je bil Sarin trener skoraj desetletje in ki je, kot pravi plavalca, zanjo vedno sprejemal najbolj prave odločitve. »Če pogledam nazaj, se je vse tako lepo počasi stopnjevalo čeprav ni bilo vedno lahko,« se je še enkrat ozrla na svojo imenitno kariero. »Na olimpijadi se mi je izpolnila življenjska želja, ki sem jo imela že kot devetletna punčka: nastopiti na olimpijadi. Svojih uspehov sem se pravzaprav včasih kar malo ustrašila. Leta 2006 sem bila solidna na evropskem prvenstvu, leta 2007 sem tako zasovražila kravl, da sem potem trdo trenirala delfin a se spomniš, Miha? Leta 2007 je bilo gimnazije konec, zato sem v naslednji sezoni samo še trenirala. Decembra mi ni šlo najbolje. Pa sem si govorila, da verjamem vase in da se bo prav gotovo vse še obrnilo na boljše. In se je res. Marca leta 2008 je Miha rekel: ti boš spet plavala kravl. In sem zmagala na evropskem prvenstvu. Potem sem pa končno prišla v tisto pravo razpoloženje.

Sara Isaković /Foto: Gorazd Kavčič

Naslednje štiri mesece sem se z mislijo na to, da sem evropska prvakinja, pripravljala na olimpijske igre. Bila izjemno motivirana, na treningih mi je šlo odlično in vsak mesec sekundo hitreje in potem se je v Pekingu vse izšlo tako, kot je prav.«

Peking, sladko-grenka izkušnja

Morda se sliši kot sanjska kariera, dodaja ob tem, a pot ni šla samo naravnost navzgor. »Veliko je bilo trenutkov, ko sem bila razočarana, ampak se tudi takrat nisem predala, verjela sem vase in tako se je na koncu ravno v pravem trenutku vse super izšlo.«

A prav na olimpijske igre 2008 je vezano tudi eno njenih velikih razočaranj. »Gre za odnos države do športnikov,« razloži. »Veste, da nikdar nisem plavala zaradi denarja, mislim pa, da si kot vrhunška športnica zaslužim tisto, kar mi pripada. Plavalna zveza mi je torej za srebrno medaljo na olimpijskih igrah obljubila 30 tisoč evrov nagrade. Dve leti sem čakala, da dobim prvo tretjino, še dve leti, da sem dobila drugo. Zdaj je od Pekinga minilo že šest let in mislim, da bi bilo dostojno, da dobim še preostanek. In Miha tudi.

Pa je to le najbolj izstopajoč primer, ob tem je bilo še cel kup drugih. Veste, tudi zato je težko ostati vrhunski športnik v Sloveniji – veliko obljublja, dobiš pa potem prav malo. Zato sem se tudi tako zelo potrudila pri študiju, zavedala sem se namreč, da od plavanja ne bom mogla živeti. Izjema je univerza Berkeley, kjer so mi dali 250 tisoč dolarjev, da sem pet let lahko tam študirala. In radovljiski plavalni klub, kjer sem vedno imela odlične odnose in odlične pogoje za delo.«

Pripravljena na življenje

»Čaka me še ogromno zanimivih poti, zdi se mi, da sem pripravljena na življenje. Veliko sem se naučila, predvsem v ZDA, kjer smo v laboratoriju v San Diegu proučevali možgane vrhunskih športnikov. To je bilo zame še posebej fascinantno, ker sem na neki način proučevala svoje možgane. Nevroznanost, psihologija in nevropsihologija so področja, ki se bodo v prihodnjih letih posebej intenzivno razvijala; saj pravijo, da bo to stoletje stoletje možganov, kajne? Mislim, da je razumevanje te smeri psihologije bistvenega pomena tudi za šport. Odzivanje na

stres, optimalne priprave na nastop na vrhunskih, težkih področjih sama na primer sem bila v Pekingu popolnoma mirna in samozavestna, je pa veliko športnikov, ki imajo izjemen potencial, a tega nikoli ne pokažejo v trenutkih, ko je to najbolj pomembno.«

Nazaj k družini

Zdaj se vrača v Dubaj, kjer živi njena družina. »Vesela sem, da bomo po toliko letih spet živeli skupaj. Pa delo na področju psihologije,« je o načrtih za prihodnost dejala Sara Isaković, ki je priložnostim, ki jih prinaša življenje, na široko odprla vrata.

»Mislil sem, da že London predstavlja konec,« pa je njeno odločitev komentiral trener Miha Potočnik. »Zato sem bil malo presenečen, ko je sporočila, da bo trenirala za Rio, čeprav je bilo časa, da se nanj dobro pripravi, še dovolj. Glede na izkušnje in odnos, ki ga ima Sara do plavanja, bi bilo v neki meri tudi izvedljivo. In zato sem bil potem spet presenečen, ko je povedala, da se je odločila za konec kariere. Ampak v življenju je poleg plavanja še tisoč drugih stvari, za katere vem, da jih bo počela dobro, zato ji ob tem lahko zaželim le vse dobro v življenju.«

Z bronasto skulpturo plavalke, s katero se ji je zahvalil radovljiski plavalni klub /Foto: Gorazd Kavčič

Sara in njen dolgoletni trener Miha Potočnik /Foto: Gorazd Kavčič

Zanimivosti

Planinski izlet: Sassongher (2665 m)

Sanjski Dolomiti, III.

Mogočen stolp nad Corvaro. Stolp, ki je videti kot spirala, ki se pne v neskončno nebo. Razglednik nad dolino Alta Badia.

JELENA JUSTIN

Ko sem pred leti smučala v Dolomiti in običajno smučarski dan začela v Corvari, se mi je stolp, ki se dviguje nad vasico, zdel nedosegljiv. Joj, kako sem se zmotila. Nanj vodi lepo speljana planinska pot, ki je mestoma celo zavarovana. Gora je edinstven primer tistega, kar zagovarja Viki Grošelj; trekking, hoja po hribih, kjer so ti jeklenice le za varnost, saj so jeklenice speljane po naravnih prehodih, brez »nasilja nad skalo«, kar ferate, takoj ko dosežejo oceano C/D, so.

S sedla Campolongo se zapeljemo v Corvaro, kjer zavijemo levo v smeri sedla Gardena, do kraja Colfosco.

Zapeljemo se skozi vas in parkiramo na parkirišču ob spodnji postaji žičnice, ki pelje do kočice Col Pradat. V vzponom začnemo po asfaltirani cesti, mimo obširnih travnikov, kjer so pozimi smučišča. Asfalt zamenjamo makadam, ki nas pripelje do kočice Edelweiss. Od kočice nadaljujemo v smeri markacij št. 4, ob strugi hudournika. Sledi nekaj vzpona v ključih, ko se nam z desne strani pridruži pot iz Col Prada, na razpotju pa zavijemo levo, na kar nas opozori smerokaz Sassongher. Sledimo poti proti severozahodu, mimo kapelice. Pot začne zavijati desno, dobi oznako št. 7. V nadaljevanju prečimo strma, mestoma krušljiva pobočja, ki so delno

izpostavljena, proti vzhodu. Hodimo pod steno. Potrebna je previdnost in zbravnost. Načeloma udobna steza, ki nudi fantastičen razgled na pogorje Sella, nas pripelje na škrbino Forcello della Sassongher. Odpre se nam pogled na severovzhod, kamor bomo kasneje sestopili. Na škrbini nadaljujemo desno. V tem delu je na poti precej grušč, pot je krušljiva in strmo se vzpenja, zato je potrebna previdnost. Po krušljivem delu pridemo do zavarovane poti, ki ni dolga, je pa dobrodošla. Po koncu zavarovanega dela pot še vedno poteka proti vzhodu. Steza je široka, nato pa se v nekaj okljukih strmo vzpenja na vršni greben, kjer se po ravnem sprehodimo

Pogled na Sassongher z Monte Cherza / Foto: Jelena Justin

do ogromnega križa, ki je na vrhu. Vrh nagradi s čudovitim razgledom na vse strani; od Civette, Marmolade, skupine Sella itd.

Z vrha do škrbine Forcello della Sassongher sestopimo po isti poti, nato pa nadaljujemo po poti številka 7. Vendar le do prvega razpotja. Tam gremo naravnost, po poti številka 5, v desno, proti vzhodu. Razgledna sestopna pot nas pelje po levi strani krnice Val de Juel. Pogled proti vrhu Sassongherja se ustavi na kubičnih stebrih in stebričkih, ki dodatno popestrijo že tako

edinstveno dolomitsko gorsko naravo. Pot nas pripelje do manjše škrbine, kjer sestopimo na zahodno stran, spodaj pa nas steza usmeri proti severu, čez barvite travnike, polne rož. Kmalu dosežemo kočico Rifugio Gherdenacia. Čas za zasluženo pivo. Od kočice strmo sestopimo po poti številka 11. Sestop je res strm, kljub temu, da v zgornjih delih poteka v okljukih. Sestopamo skozi strm graben, skale so na naši levi in desni strani. Divji skalni svet, poraščen z macesni in borovci. V spodnjem delu je pot manj strma

in poteka skozi gozd, do vasi La Villa, kamor bomo sestopili, pa nas čaka še nekaj strmine.

Opisana tura je logistično malce težja, saj smo avto pustili v Colfoscu, kamor se moramo ponj tudi vrniti. Najbolje je, da en avto pustimo v La Villi in se preprosto prepeljemo, ali pa štopamo. Štopa ni težko dobiti. Gorniki smo iznajdljivi in je to še najmanjši problem.

Nadmorska višina: 2265 m
Višinska razlika: 1000 m
Trajanje: 6 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Vršni del poti / Foto: Jelena Justin

Vrh Sassongherja; zadnji metri so povsem naravnost.

Jelena Justin je v tretji knjigi zbrala 92 vzponov, ki jih je opravila v zadnjih štirih letih.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Redna cena knjige je 20 EUR. Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je

15 EUR

Gorenjski Glas

Spomeniki

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Irun. Zaman iščem eno od prizorišč v romanu Ane Marije Matute Vojaki joka jo ponoči. Zdaj vlada mestu hrumenje transporta. Guetaria. Trije spomeniki Juanu Sebastianu El Canu, ki je po Magellanovi smrti 27. aprila 1521 – padel je v bojih z domačini na otoku Mac-tan, enem izmed Dišavnih otokov – postal kapitan ter 6. septembra 1522 z ladjo Victoria, na kateri je bilo samo še 18 mornarjev, priplul v kraj Sanlúcar de Barrameda v bližini Seville. Od tod se je Magellan, portugalski pomorščak v službi španskega kralja, s peterico ladij in 237 mornarji 20. septembra 1519 odpravil na plovbo okoli sveta. Odkril je vihar-no pot iz Atlantika v Pacifik,

Magellanov preliv. El Cana so, potem ko je samo še z eno samo ladjo Victorio priplul nazaj v Španijo in dokazal, da je svet res okrogel, povišali v plemiški stan. Dobil je veliko denarno nagrado in v njegovem grbu, na čeladi, ki nosi zemeljsko kroglo, je napis: Primus circum dedisti me (Kot prvi si me objadral). Zarautz. Raj za surfarje. Neskončno dolga plaža. V človeški velikosti spomenik Karlosu Arguiñanu, še kako živemu, uspešnemu, vrhunskemu baskovskemu kuharju z lastno kuharsko šolo, ga je za njegove uspehe, promocijo baskovske kuhinje, številne strokovne knjige in redne oddaje na španski televiziji postavila majhna založba Bainez iz

Bilbaa. Kip je seveda atrakcija; nikjer ne najdemo chefa, ki bi ga lahko vsakdo potrepjal po rami, ko zadovoljen odide iz hrana, posvečene-ga hrani. Karlos Arguiñano v bronu stoji pred restavracijo s štirimi zvezdicami. Poskusiti ali ne poskusiti degustacijski meni. To je (bilo) tu vprašanje. Ostalo je pri poskusiti. Od zelenjave je čarovniku kuhalnice, staremu 66 let, še posebej pri srcu stročji fižol.

Inčuni z zelenim fižolom

Za 4 osebe potrebujemo: 20 inčunov, 400 g očiščenega zelenega fižola, 2 pora, 1 šalotko, 1 avokado, 100 g rukole, 100 g motovilca, pest pečene koruze, vodo, jabolčni kis,

solni cvet, deviško oljčno olje, 1–2 rdeča feferona po okusu, 1 žlica sesekljanega peteršilja

Očistimo inčune. Odstranimo glavo, drobovje in kost in jih za 20 minut položimo v kis, ki smo mu dodali tenko narezana feferon/a brez semenja. Nato odcedimo kis, odstranimo feferon/a in inčune prelijemo z oljem.

Fižol narežemo na 3 cm dolge kose in nato na paličice in ga kuhamo v rahlo slanem kropu 6–7 minut. Odcedimo.

Beli del pora, zrezan na tenke trakce, popražimo na olju in ga damo na papirnato brisačo, da vsrka odvečno maščobo.

Očistimo rukolo in motovilec in oboje poskropimo z

oljem, v katerega smo vložili inčune. Na krožnik damo velik obod za krofe. Na dno damo eno četrtino fižola in ga potresemo z nekaj zrnec soli ter peteršiljem. Dodamo eno četrtino avokada, zrezanega na tenke, enakomerne rezine, rahlo osolimo. Nato sledi četrtina koruze, četrtina šalotke, narezane na lističe, in četrtina inčunov, na katere položimo četrtino prepraženega pora. Na vrh damo mešanico rukole in motovilca in še enkrat poskropimo z oljem. Nato dvignemo obod in pripravimo še preostale tri krožnike. Ponudimo z nekaj žlicami limoninega soka v skodelici in z dobrim polnozrnatim kruhom.

Pa dober tek!

Pa še o turizmu

MIHA NAGLIČ

mihovanja

Na vrhuncu turistične sezone se spodobi, da rečemo tudi katero o turizmu. K temu me spodbuja tudi nedavna objava »top ten« najbolj obiskanih turističnih krajev v državi. Po številu prodanih vstopnic v letu 2013 je vrstni red takle (Delo, 16. 8. 2014): Postojnska jama (556.000), Ljubljanski grad (342.900), Blejski grad (260.000), Živalski vrt Ljubljana (232.000), Terme Čatež (230.900), Soteska Vintgar (121.000), Predjamski grad (120.000), Arboretum Volčji potok (115.400), Škocjanske jame (111.100), Slap Savica (90.400). Dejansko število obiskovalcev je večje od števil v oklepajih, ki navajajo le število tistih, ki so plačali vstopnino. Ti štejejo, od teh je izkupiček.

In kaj nam te številke povedo? Da so med navedenimi desetimi turističnimi »destinacijami«, če jih preštejemo še po zvrsteh, kar trije gradovi, dve jami, en živalski vrt, ene terme, ena soteska, en objekt umetno oblikovane narave in en slap. Tudi če so znamenitosti po svojem nastanku naravne, potrebujejo človeško ureditev, da so primerne za obiskovanje in »kasi-ranje«. Štiri od desetih znamenitosti so na Gorenjskem, če vanjo prištejemo še Volčji potok na gorenjskem vzhodu oziroma v ljubljanski regiji. Ker sem ravnopredno pisal o brezjanskem turizmu, me sprva začudi, kako da med »top ten« ni Brezij. Zato, ker se od romarjev ne pobira vstopnina, njihovo število – lani več kot 120.000 – pa se ocenjuje po številu podeljenih obhajil, za katere se ne plačuje. Kar pa ne pomeni, da brezjanski romarji na Brezjah nič ne pustijo; plačujejo parkirno, kupujejo spominke, obiskujejo gostilne, ob mašah in sicer dajejo v pušico. Podobno velja tudi za nekatere druge od gorenjskih znamenitosti – za otok v Blejskem jezeru, vrh Triglava, Bohinjsko jezero. To so zelo obiskane točke, a se na njih ne plačuje vstopnina. So pa izjemne vabe, ki turiste privlačijo, ti pa v njihovi bližini slej ko prej tudi kaj napravijo.

Zgovoren je še drug podatek (Statistični urad RS), ki pove, v katere vrste občin pride največ turistov. Vodi jo gorske občine (teh je 26 odstotkov), sledijo obmorske (22), zdraviliške (19),

Mestna občina Ljubljana (16); vse druge skupaj pa obišče le 17 odstotkov vseh turistov. Iz tega podatka sledi vprašanje, kaj bi morale storiti vse te »druge« občine, da bi privabile več turistov. Nima vsaka občina atraktivnih naravnih in umetnih znamenitosti, ki turiste privabljajo že same po sebi. Kaj naj torej storijo kraji, v katerih ni gradu, podzemne jame, velikega živalskega vrta, termalnega zdravilišča, divje soteske, krajinskega parka ali vsaj arboretuma, morske obale, visokega slapa, jezera. Čarobnega odgovora na to vprašanje ni; kdor bi ga imel, bi obogatel.

Naravnih in zgodovinskih znamenitosti si ni mogoče izmisliti ali jih umetno ustvariti – so ali pa niso. Graditi v krajih, kjer ni nič od tega, objekte turistične infrastrukture (hotele, rekreacijske centre) bi bilo tvegano. Če torej ni nečesa znamenitega že po naravi, zgodovini ali zgrajenega z denarjem, kaj sploh še ostane? Ostanjejo ljudje, v smislu tistega znamenitega pravila, ki pravi: »Turizem smo ljudje.« Ostaja možnost ustvarjanja turizma z majhnimi in iznajdljivimi koraki, ki jih lahko naredijo tako posamezniki kot njihove lokalne skupnosti ali podjetja. Mogoče je rešitev v povezovanju. Lahko bi se povežalo več bližnjih krajev, ki sami po sebi ne premorejo »nič velikega«, lahko pa bi sestavili skupno ponudbo iz več manjših vab; vsak zase zaleže le malo, skupaj bi mogoče kaj privlekli. Velja poskusiti?

Vaš razgled

»Pozor, hud pes!« je eden najbolj poznanih napisov na ograjah hiš oziroma kmetij. Ko sem se minul teden s fotografskim aparatom v roki mudil v bližini ene od kmetij s takšnim napisom, me je ob odprtih vratih že spreletaval strah, kdaj bo priteknel pes in me ugriznil. Nič takega se na srečo ni zgodilo. Pes je bil morda privezan ali pa sploh ni tako hud, kot opozarja tabla. G. K.

Prizori z letječimi baloni, kakršnega je naš fotograf ujel pred dnevi (z očakom Triglavom v ozadju), so bili v preteklosti zelo pogosti, v zdajšnjem času pa precej bolj redki. Po hudi balonarski nesreči na ljubljanskem barju avgusta 2012, v kateri je umrlo šest oseb, so zaradi neurejenih predpisov začasno prepovedali komercialne polete z baloni. Nove licence za komercialne lete so sicer začeli balonarjem podeljevati že maja lani, pa vendar se zdi, kot da ta lepa dejavnost še vedno ni polno zaživela. S. Š. / Foto: Gorazd Kavčič

Nas pekel čaka ali smo že v njem?

MARKO JENŠTERLE

Resno, a sproščeno

Po raziskavi, ki so jo naredili na Fakulteti za družbene vede, je med letoma 2005 in 2011 v Sloveniji prišlo do izrazitega padca zaupanja v Rimskokatoliško cerkev. Gre za največji padec v celotnem poosamosvojitvenem obdobju, saj je leta 2005 tej cerkvi zaupalo 34,3 odstotka anketiranih, leta 2011 pa le še 24,6 odstotka. Najbolj se je zaupanje zmanjšalo na ozemlju, ki ga pokriva mariborska nadškofija. Vzroki so znani. Finančni škandal omenjene nadškofije je še vedno boleča točka za vso Slovenijo. Gre za tako hudo zadevo, da pred njo niso mogli molčati niti v Vatikanu, zato je julija lani

apostolski nuncij Juliusz Janusz objavil, da je papež Frančišek ljubljanskega in mariborskega nadškofa, Antona Stresa in Marjana Turnška, »povabil k odstopu«. Po letu dni sta se sicer vrnila v Slovenijo, a tu ne opravljata več tako pomembnih funkcij kot nekoč.

Slovenija je bila tako med prvimi državami, v katerih je moral novo izvoljeni papež Frančišek začeti delati red in uvajati neke popolnoma nove standarde, ki jih vsaj v Evropi pri Rimskokatoliški cerkvi doslej nismo bili vajeni. Drugače je na drugi strani sveta, na tisti, od koder je med nas prišel papež Frančišek. Od tam prihaja

znamenita teologija osvoboditve, v okviru katere so tamkajšnji duhovniki v svoji skromnosti najprej začeli skrbeti za reveže na tem svetu in jim šele nato obljubljali večno življenje na onem. Če bo vse po sreči, bomo delček te teologije koncem leta lahko začutili tudi v Sloveniji, saj vse kaže, da naj bi nas obiskal nikaragovski pesnik in duhovnik Ernesto Cardinal, eno največjih literarnih imen sveta in hkrati predstavnikov teologije osvoboditve.

Ravno v času, ko se Rimskokatoliška cerkev pri nas resno ukvarja s tem, kako bi si spet povrnila zaupanje, je na verskem področju

pognalo nekaj čisto novega. Razvoj tehnologije in svetovnih medijev je Rimskokatoliško cerkev v svetu že zdavnaj pripeljal do tega, da si je začela postavljati spletne strani in omogočati tudi spoved po internetu, ampak svetovni splet ji je pripeljal tudi novo konkurenco. Medtem ko se je v Sloveniji zmanjšalo zaupanje v Rimskokatoliško cerkev, se je pojavila in tudi uradno registrirala Čezvesoljska zombi cerkev, ki se je organizirala preko Facebooka in s tem postala ena naših prvih digitalnih religij, saj njeni člani verske obrede izvajajo kar po spletu. Čezvesoljska zombi cerkev je postala najhitreje

rastoča verska skupnost in z več kot 1800 člani tudi šesta največja verska skupnost v državi. V register je bila vpisana na osnovi izpolnitve odločbe Ustavnega sodišča, ki je v ustavni presoji zakonodajalcu naložilo, da mora zmanjšati številčni prag za vpis. Vlada je mejo določila pri desetih članih. Po verovanju pripadnikov te cerkve pekel ne obstaja, kar pa še ne pomeni, da ga ljudje ne doživljajo že zdaj. Še posebej tisti, ki niso znali ločevati med vero in inštitucijo in zato pri slednji sedaj iz svojih žepov plačujejo njen pohlep. Edini račun, ki ji ga za to lahko izstavijo, pa je v zmanjšanju zaupanja.

KOPANJE V PRLEKIJI IN OBISK MLINA NA VETER

Glasov kopalni izlet je udeležence tokrat popeljal na obisk priljubljenih Bioterma v Mali Nedelji, kasneje pa so si ogledali še mlin na veter na Stari Gori. Vreme jim je bilo naklonjeno, brez nakupa sočnih in okusnih krofov na Trojanah pa tudi ni šlo.

Alenka Brun

Bioterme Mala Nedelja ležijo v osrčju Prlekije, v občini Ljutomer. Sam hotel in njihov termalni park se tako nahajata sredi neokrnjene narave med gozdovi, pašniki in griči, obdarjenimi z vinogradi, od koder prihaja pristna prleška kapljica. Vendar tokrat Glasove izletnike slednja ni zanimala, saj so se v Bioterme odpravili na kopalni izlet. Iz Kranja v jutranjih urah, z dvema avtobusoma – v bistvu iz deželne Gorenjske v sončno Prlekijo.

Prvi postanek so imeli izletniki že tradicionalno na Trojanah, kjer so se dogovorili, da se nazaj grede še enkrat ustavijo in nakupijo tudi krofe, večina pa se je veselila sprostitve in rekreacije, ki jo obljublja zunanji in notranji bazeni termalnega parka Bioterma.

Sprejel jih je vodja marketinga in prodaje Bioterma Aleš Radičević, jim na kratko predstavil termalni park z bazenskim kompleksom in hotelom ter omenil, da naj bi ljubitelji nudizma svojo plažo dobili letos jeseni.

Po kopanju pa so se Glasovi izletniki, preden so se odpravili nazaj na Gorenjsko, ustavili še na Stari Gori, ki v zadnjih letih postaja vse bolj priljubljena turistična točka pohodnikov, kolesarjev in organiziranih skupin izletnikov, saj ima kljub svoji majhnosti številne kulturne in

Glasovci, ki so se udeležili kopalnega izleta v Bioterma, so imeli srečo z vremenom. Ves dan jih je spremljalo sonce. / Foto: BA

turistične zanimivosti. Skozi vas vodi Lipov gaj - lipov drevored; v prostorih nekdanje šole je danes etnološki muzej, nasproti pa stoji mogočna baročna cerkev svetega Duha iz leta 1697. Posebej zanimiv pa je leta 1996 postavljen mlin na veter, ki je kopija Bečevega mlina z vsemi prvinskimi elementi. Mlin je namreč še leta 1957 mlel zrnje na Kokolajnsčaku pri Bečevih. Ohranjeni in delno tudi na novo postavljeni mlin na veter na Stari Gori danes še vedno melje moko. Seveda predvsem v turistične namene, kot živi muzej nekdanjih časov in dediščina, s katero znajo živeti v sodobnosti.

Mlinsko napravo z mlinski-ma kamnoma poganja vetrnica, ki je pritrjena na gibljivi pogonski del mlina, saj se

mora vedno usmerjati v smeri pihanja vetra.

In ravno mlin je bil tisti, ki je Glasove izletnike tokrat najbolj zanimal. Na Stari Gori sta jih sprejela vodja TIC-a Andreja Šumnik in turistični vodnik Boris Kovačič.

O razširjenosti mlinov na veter v naši deželi danes vemo več kot o njihovi starosti. Vedno predstavljajo zanimivo izhodišče za pogovor. Eden zadnjih naj bi imeli celo na Gorenjskem. Recimo tovrsten mlin naj bi poznali na Koprivniku v Bohinju. V sedemdesetih letih naj bi mlin še stal. Obnovljeni mlin na Stari Gori je danes tako posebnost in redkost.

Tokrat pa je bil izlet za Glasovce še posebej živahen, saj je za dodatno dobro vzdušje z utekočinjenimi borovnicami

poskrbel Marjan Jerala iz Podreče, ki je praznoval rojstni dan, pridružila pa se mu je še potnica, ki je poskrbela, da tudi želodčki niso ostali lačni: potnikom je namreč postregla z domačimi piškoti.

Že naslednji teden pa se Glasovci odpravljamo na kopalni izlet na Debeli rtič, septembra lahko z nami obiščete Vogel, v istem mesecu načrtujemo tudi tridnevni obisk Term Dobrna, oktobra pa ne spreglejte obiranja mandarin v dolini reke Neretve, od koder se vsakič vračamo dobre volje. Mandarine, domači česen, prave limone, olivno olje, ribje dobrote in specialitete na prepolnih mizah, domača glasba in če je še vreme sončno, si boljšega jesenskega izleta za konec tedna v dolino Neretve skoraj ne moremo želeli.

Bioterme se s svojimi zunanjimi bazeni nahajajo v osrčju narave, ki s svojim zelenjem ustvarja prijetno vzdušje in privablja številne kopalce.

Razpoloženi najmlajši Glasovci: Mark in Taja Golc ter Tadej Klinar

NAGRADNA KRIŽANKA

Debeli rtič
 Mladinsko zdravilišče in letovišče Rdečega Križa Slovenije
 Mladinsko zdravilišče in letovišče
 RKS Debeli rtič, Jadranska cesta 73, Ankaran

Mladinsko zdravilišče in letovišče RKS Debeli rtič leži na najlepšem delu slovenske obale, tik ob morju, na južnem delu polotoka Debeli rtič. Razprostira se v senci prelepega sredozemskega parka, v zavetju pred vetrovi. Pravi naravni zabaviščni park za najmlajše in mlade po srcu, ki lahko v zdravilišču užijejo pustolovščino iskanja izgubljenega zaklada, izrazijo svoj športni duh na nogometnem, odbojkerskem, košarkarskem ter Axle igrišču oziroma se enostavno prepustijo božajočim sončnim žarkom in čistemu morju lastne plaže. Vabljeni – se vidimo!

Informacije in rezervacije: T: 05/ 909 70 00, E: rezervacije@mzi-rks.si

W: www.zdravilisce-debelirtic.org

Nagrade: trikrat kopanje s kosilom za dve osebi
 Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 3. septembra 2014, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

SESTAVIL: IVO KOVAČ	LIK IZ TV SERIJE PLANET OPIC	GOGOLJEVA POVEST	PESNIK IN POTOPISEC TORKAR	MIŠ (LJUBK.)	NAJ- STAREJŠA KAMENA DOBA	LOUIS TIFFANY	PRIPADNICA JEHOVE VERE	ROMUNSKO ŽENSKO IME	ZAKOVICA	VOJAŠKA OPERACIJA PROTI SOVRAŽ- NIKU	FRANCOSKI IGRALEC (JEAN)	KLADA ZA SEKANJE DRV	
LASTNOST UTEMELJE- NEGA	1			4			8					6	
BREŽIČNI TELEFON							3						
NAŠ IGRALEC (SANDI)						GRŠKA HOTNICA AZJSKO DVOKOLE- NO VOZILO							
4. IN 1. VOKAL			KENTAVER HIRON VSE TIPKE NA KLAVIRJU						TUJE MOŠKO IME		15		
HETERA, KROŠL, SOREL, TARAS BULJBA	VRATNICA (ZARG.) ORAC (ZAST.)	10							HUDBUJA FABRIKA				
KRALJ PRI JORUBIH				NAŠ PISATELJ (IGO)	ENAKI ČRKI	14		TONI INNAUER GRŠKI BOG PODZEMLJA		5	VOJAŠKA SPECIALNA ENOTA	PONOŠENA OBLEKA	
AMERIŠKI POLITIK (DEAN)					ŠAHIST (ZAST.) NATJE						7		
MOSTOVŽ, POMOL						12		KRAJ NAD BEOGRA- DOM NAZIV					
NAŠA IGRALKA ŽELEZNIK		2						IGRALKA KRAVANJA NIZEK ŽEN- SKI PEVSKI GLAS		21	IRENE PAPAS GLAVNA ŽILA ODVODNICA		
NEMŠKI SKLADA- TELJ IN DIRIGENT (FRANZ)				TOVARNA AVTOMOBIL, MARIBOR VULKANSKI IZMEČEK				DELEŽ POSOJILA ZNAJKA NEMŠKIH MOTOCIKLOV					
ŠPANSKO MOŠKO IME					ČLAN BEATLESOV (JOHN) SLOVANSKI KNEZ		11					RTV VODITELJ HUMORIST (SASO)	
KAŠ, NSUJ, OSETI, RUSK, SIFON	VELIKA ŽABA, KROTA	ORGANSKO VEČANJE UMETNOST- NA SMER				13		SARA V AMERIKI PREDEL GRLA					
MOLZNA ŽIVAL	19						25. IN 22. ČRKA ABECEDA PRIPADNIK OSKOV	16		KATRAN ODTOČNA CEV PRI UMIVALNIKU	20		
RENIJ		9	RIM, BOG LJUBEZNI OTOSKA SKUPINA V ALEUTH						SANKE DAN V TEDNU				
OREL V NEMŠKIH GRBIH				IRANSKO LJUDSTVO NA KAVKAZU PLOŠČEK PRI HOKEJU							OTON BAJDE LASTNOST UŽITNEGA		
PADANJE TEKOČE VODE			17		ZAUŠNICA NATEGO- VANJE						31		
ZELO TRDA KOVINA (TI)							IZDELOVA- LEČ OROŽJA ŠPORTNA DISCIPLINA	18					
1. IN 24. ČRKA ABECEDA			NAPUŠČ PRI STREHI TURISTIČNO UREJENA OBALA					IT. NAFTNI KONCERN KAR JE NANESEL VETER			NAŠA PEVKA (ANJA)	ODISEJEVA DOMOVINA	
SKALA V MORJU	30				VOJAŠKO VOZILO					3	JAPONSKA IGRALKA (MAČIKO)		
STAREJŠI CITROENOV AVTOMOBIL				NEGATIVNA ŠOLSKA OCENA IGRALEČ V GLEDALIŠČU			27	IME VEČ SKAND. VLADARJEV				32	
GORENJSKI GLAS	AMERIŠKI IGRALEC (LORENZO)	ŽELEZNIŠKI VOZ ANALITIK				26		PLETENO VRHNE OBLAČILO LIDIJA OSTERC	33		28		
AMATER					SEČNJA GOZDA DO GOLEGA								
ŠVICARSKO FRANCOSKI PISEC (CLAUDE)	34				REKA V ITALIJI			29		POVRŠINA PO KATERI HODIMO			
OBLIKA MOŠKEGA IMENA MARKO				25	1	2	3	4	5	6	7	8	9
NEKDANJI HRV. NOGO- METAS (GORAN)					10	11	12	13	14	15	16	17	18
SILICIJ			DEL POHIŠTVA	ČASTNI NASLOV V ANGLIJI	19	20	21	22	23	24	25	26	27
ALAR, GOLOSEK, KJO, KNUT, LAMAS	IZRASTEK V USTIH OBLIKA Ž. IMENA KARLA			23	28	29	30	31	32	33	34		
JUŽNO- AMERIŠKA TOVARNNA ŽIVAL													
GRUZINSKI REZISER JOSELJANI	22												
ŠPANSKO VINO													
SOSEDA IRAKA	24												

DRUŽABNA KRONIKA

DOBRA VOLJA JE NAJBOLJA

Naj se je, pije, uživa in počiva je nova pesem Andreja Šifrerja, ki tudi že napoveduje nov album. Zabavna skladba ansambla Špica Lajf taprav je s svojim simpatičnim in humornim videospotom prav vsečna, blejski Hotel Krim gosti grajske večerje, nasmeh pa dejansko nič ne stane. Vsaj zaenkrat

J. Kuhar, A. Brun

Nova skladba Andreja Šifrerja Naj se je, pije, uživa in počiva se dobro prijema – tako v živo kot na radijskih lestvicah. Andrej v skladbi jasno in glasno izraža svoje mnenje, skupaj z njim pa jo je spisal Jani Hace, ki je poskrbel tudi za aranžma skladbe. Šifrer v bistvu s pesmijo napoveduje nov studijski album, ki naj bi ugledal luč konec septembra. Njegov zadnji je bil album Lipicanci leta 2009.

Ansambel Špica pa

sestavlja štiri postavni fantje gorenjskih korenin, iz Tuhinjske doline. Z najnovejšo poletno skladbo Lajf taprav, ki je takoj dobila videospot, je fantom uspelo, da so ustvarili všečno skladbo, ki tako z melodijo kot besedilom pritegne. Vodja skupine Zoran Poljanšek razloži, da skladba pripoveduje o nostalgiji po študentskih letih, ko so se fantje zabavali, šotorili na morju ... »Sicer nismo imeli veliko denarja, pa vseeno smo čez dan igrali kitare, da smo kaj zaslužili. Zvečer pa hodili v lajf taprav.« Avtor besedila skladbe je Ana Ivančič, melodije pa Zoran

Poljanšek. Videospot je Špica posnela ob morju, na divji plaži v Ankaranu, in končni izdelek je prav simpatičen. V njem nastopa celo želva.

V Hotelu Krim na Bledu pa imajo ob četrtkih svečano grajsko večerjo ob svečah. Številne goste, največ iz Malte, Italije, Nemčije, Madžarske in Slovenije, ob prihodu v restavracijo pozdravita grajska tiskar Mojster Janez ter kletar in vinar Andrej. Gostje si lahko sami napolnijo stekleničko grajskega vina in prejmejo certifikat kot potrdilo o udeležbi na grajski večerji. Ta je natisnjen na ročno izdelanem

unikatnem papirju, izpod rok grajskega tiskarja, potrdilo oziroma certifikat pa za goste spišejo v kaligrafski pisavi.

Luka Lavtar in Gašper Mesec pa sta nasmejana poba, ki smo ju srečali na tradicionalnem teku štirih srčnih mož okoli Bohinjskega jezera, ki se ga je udeležilo čez štiristo tekačev in tekačic. Za merjenje časa je bil zadolžen Timing Poljan in tako Luka kot Gašper sta bila del omenjene ekipe. Tekla torej nista, čepprav obema šport ni tuj, sta pa bila zato radodarna z nasmehi. Teh smo pa vedno veseli.

Gasilska vseh sodelujočih iz snemanja videospota za Lajf taprav skupine Špica / Foto: arhiv skupine

Humorja v novi skladbi Lajf taprav ne manjka. / Foto: arhiv skupine

Iz Poljanske doline v Bohinj: nasmejana Luka in Gašper. / Foto: AB

Goste na grajski večerji v Krimu pozdravita grajska tiskar, Mojster Janez, in kletar ter vinar Andrej. Goste si lahko sami napolnijo stekleničko grajskega vina in prejmejo tudi certifikat kot potrdilo o udeležbi na grajski večerji. / Foto: Janez Kuhar

VRTIMO GLOBUS

Novorojenki dala vremenu primerno ime

Ameriška pop pevka **Christina Aguilera (33)** in njen zaročenec, filmski producent Matt Rutler (28) sta postala starša hčerki z nenavadnim, a letošnjim vremenskim razmeram primernim imenom Summer Rain, kar v prevodu pomeni poletni dež.

»Tako ponosna sva na najino prelepo hčerko,« je na Twitterju objavila pevka, ki ima iz prejšnjega zakona z Jordanom Bratmanom šestletnega sina Maxa Lirona.

Johnny Depp bo zaigral s hčerko

Obeta se družinsko snemanje v komično akcijskem filmu Yoga Hosers, kjer bo ob svojem slavnem očku **Johnnyju Deppu (51)** zaigrala petnajstletna Lily-Rose Melody Deep. V filmu, ki prikazuje fanatične najstniške oboževalke joge, se bo kot igralka preizkusila tudi petnajstletna

Harley Quinn, hčerka režiserja Kevina Smitha.

Še ena nagrada za zakonca Roberts

Julia Roberts (46) in njen mož Danny Moder (45) bosta za sodelovanje pri filmu The Normal Heart prejela GLSEN humanitarno nagrado za ozaveščanje o virusu HIV. Julia igra paraplegično psihiatrinjo, ki se ukvarja s prvimi primeri obolelih, Danny pa se je podpisal kot direktor fotografije. Film je nominiran za enajst emmyjev, ki jih bodo podelili na ponedeljkovi slovesnosti.

Sin Jackieja Chana v škandalu z drogami

Sina enega izmed najbolj slavnih igralcev **Jackieja Chana** so aretirali zaradi trgovanja in uživanja prepovedanih substanc. Pri igralčevemu prvorojencu **Jayceju Chanu (31)** so v krvi našli sledi marihuane, sto gramov le-te pa so zasegli v njegovi hiši. Njegov predstavnik se je že opravičil ter potrdil, da se bo Chan prijavil na rehabilitacijo.

Osemnajstletna Larisa Vrtačnik je doma iz Srednje vasi pri Kamniku. Sicer je študentka prava, letos pa že tretje leto pomaga v strežbi v Termah Snovik. Najdemo jo v jurčku ob zunanjem bazenu. / Foto: AB

Dobili licenco za program MEPI

Občina Škofja Loka in Zavod O, zavod škofjeloške mladine, sta prejela licenco za izvajanje mednarodnega programa za mlade MEPI.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Licence je na svečanosti v rezidenci britanskega veleposlaništva, ki jo je pripravil Zavod MEPI Slovenija, podelil John May, generalni sekretar fundacije Duke of Edinburgh's International Award (v Sloveniji imenovan Mednarodni program za mlade MEPI). Med prejemniki licence so bili poleg Občine Škofja Loka, Lokalnega urada MEPI in Zavoda O, ki bo program začel izvajati oktobra letos, še Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov ter Zveza tabornikov Slovenije.

John May je skupaj z gostiteljem, britanskim odpravnikom poslov Christopherjem Yvonom, pokroviteljem programa Sandijem Češkom ter direktorico Zavoda MEPI Andrejo Anžur čestital novim izvajalcem in jim zaželel veliko uspehov pri delu z mladimi.

V programu MEPI se mladi potegujejo za bronasto, srebrno in zlato priznanje

Med prejemniki licence MEPI tudi Škofjeločani

MEPI in delujejo na štirih obveznih področjih: prostovoljno delo, veščine, rekreativni šport in odprava. Na zlati stopnji sledi še dodatna zahteva – projekt neznan prijatelj. Program, ki je prisoten v 140 državah sveta, mlade spodbuja k ustvarjalnemu in ciljno naravnemu preživljanju prostega časa, katerega način koriščenja močno vpliva na to, kako si bo posameznik ustvaril svoj socialno-psihološki profil.

Lokalna koordinatorka Sabina Gabrijel z Občine Škofja Loka pravi, da se bo lokalni urad MEPI Škofja Loka specializiral na širjenje ter izvajanje izobraževanj za obstoječe in bodoče izvajalske institucije, sam program pa v Škofji Loki dobiva nove razsežnosti. »Od oktobra dalje se bodo mladi med 15. in 25. letom lahko, poleg vseh treh osnovnih šol in gimnazije, pridružili programu tudi v Zavodu O, v skavtski organizaciji

Steg Škofja Loka I in taboriškem Rodu svobodnega Kamnitnika. Za koordinacijo in pomoč bosta na voljo tako lokalni urad kot Društvo prejemnikov zlatega priznanja (GAHA), s sedežem v Škofji Loki. Poleg tega bo z novim šolskim letom pilotno zaživele tudi MEPI točka, kjer bodo mladi lahko ob podpori izobraženih MEPI spremljevalcev opravljali dejavnost z določenih področij,« pravi Sabina Gabrijel.

Par uspešno prispel v Mongolijo

Tržič – Predstavnik dobrodelne odprave Mongol Charity Rally Katja Kern in Matej Meglič iz Tržiča sta v ponedeljek prispela do načrtovanega cilja in svoje vozilo uspešno prepeljala iz Slovenije do mongolske prestolnice Ulan Bator. Mlad par je zadnji mesec na dolgi poti prečkal več evropskih in azijskih držav, vse od Madžarske in Slovaške, do Rusije, Kazahstana in Kirgizistana. Katja in Matej sta ob prihodu na cilj povedala: »Vozilo sva predala dobrodelni organizaciji, ki ga bo v septembru podarila lokalni skupnosti za prevoz otrok v šolo. Prevozila sva skoraj 16 tisoč kilometrov in to brez ene same tehnične težave. Pri tem pa naju je pot peljala po takšnih cestah, da jim Slovenci sploh ne bi več rekli ceste, kar je potrditev, da bo vozilo tudi v Mongoliji lahko še dolgo služilo svojemu namenu.« S projektom sta Katja in Matej pomembno priskočila na pomoč mongolski lokalni skupnosti. Poleg donacije avtomobila sta namreč izročila tudi denarni prispevek v višini tisoč britanskih funtov, ki bo namenjen za izgradnjo šole.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Janez Rozman, s. p. – Rozman bus, www.rozmanbus.si, T: 04/531 52 49
KOPALNI IZOLA: ves avgust od pon. do sob., odhodi tudi z Bleda in Jesenic; **MORAVSKE TOPLICE:** 12.–14. 9.; 30. 9.–1. 10.; **ATOMSKE TOPLICE:** 9.–12. 11. **BANOVCI:** 5.–9. 10. – **AKCIJA; MADŽARSKE TOPLICE:** 27.–29. 9. – **AKCIJA; BANJA VRUČICA:** 25.–28. 10.; **MEDŽUGORJE:** 21.–23. 10.; **ČRNA GORA:** 2.–5. 10.; **RIM:** 15.–19. 10.; **MANDARINE – OMIŠ:** 11.–12. 10.; **AVTOBUSI: 52-, 56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Srečanje gorenjskih upokoencev

Žirovnica – Društvo upokoencev Žirovnica vabi svoje člane na 23. srečanje gorenjskih upokoencev, ki bo v četrtek, 4. septembra, na Visokem v Poljanski dolini (Tavčarjev dvorec). Začetek bo ob 10. uri. Prijave sprejemajo v društveni pisarni vsak torek in četrtek do 28. avgusta od 9. do 11. ure.

IZLETI

Na Bavški Grintovec

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 6. septembra, na planinski izlet na Bavški Grintovec (2347 m). Izhodišče bo vas Soča. Hoje bo za deset ur, višinske razlike približno 1850 m. Tura zahteva dobršno mero kondicije in nekaj previdnosti pri hoji po melišču in grušču. Odhod z lastnim prevozom izpred hotela Creina v Kranju bo 3.30. Prijave in informacije: Sašo Košnik, gsm 041 757 009, saso.kosnik@infonet.si; Stanko Dolenšek, gsm 040 206 164, stanko.dolensek@gmail.com. Ob prijavi sporočite, ali ste pripravljene peljati s svojim avtom.

Po dolini Triglavskih jezer

Gozd - Martuljek – Planinsko društvo Gozd Martuljek vabi na izlet po dolini Triglavskih jezer. Odhod bo jutri, v soboto, 23. avgusta, ob 6.30 izpred penziona Špič, povratek pa prihodnji dan, 24. avgusta, ob 14. uri. Prijave zbirata Špela, tel. 040 794 678, in Mojca, tel. 041 821 366.

Na Dobrač in v botanični vrt

Žirovnica – Društvo upokoencev Žirovnica – pohodna sekcija vabi svoje člane v torek, 26. avgusta, na Dobrač v Avstriji. Avtobus bo odpeljal ob 7. uri z avtobusne postaje Rodine in bo ustavljal do postaje Žirovnica – Breg. Zapeljali se boste do parkirišča Rosstratte na višini 1773 m. Na povratku bo izletnike dr. Nada Praprotnik popeljala po Botaničnem vrtu. Vabljeni tudi tisti, ki bi si radi ogledali le botanični vrt. Prijave in informacije do ponedeljka Drago Kajdiž, tel. 04 5 801 469, gsm 031 535 799.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – KAC Kranj vabi jutri, v soboto, 23. avgusta, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na preučevanje Svetega pisma

Na Bled se radi vračajo

Bled velja za enega najlepših turističnih krajev v Sloveniji, ki ga vsako leto obiše veliko število tujih turistov. Nekateri na Bledu preživijo le en dan, spet drugi tu ostanejo dalj časa in se večkrat vrnejo.

URŠA GLUŠČIČ

Bled – »Tudi v letošnji sezoni je na Bledu največ gostov iz Nemčije, Italije in Velike Britanije. Sledijo jim Nizozemci in Američani. Sezona je letos zelo nepredvidljiva, beležimo vzpone in padce,« nam je sporočila direktorica Turizma Bled Eva Štravs Podlogar. V informacijskem centru turisti dobijo vsa pojasnila o znamenitostih Bleda, predlagajo pa jim tudi aktivnosti, ki so primerne ob slabem vremenu. Največji zanimivosti, zaradi katerih tuji gostje prihajajo na Bled, sta Blejski grad in otok. »Letos sem obiskala prijateljico, ki živi v Avstriji. Zasledila sem, da je Blejsko jezero uvrščeno med deset najlepših jezer na svetu, zato smo se iz Avstrije za en dan odpravili na Bled. Prvič sem tukaj in nad samim mestom sem zelo navdušena. Blejsko jezero je resnično čudovito, zelo lep pa je tudi grad,« je povedala turistka iz Tajvana Jenny Cheny. Nad lepoto Bleda se navdušujejo tudi Italijani, ki so eni izmed najštevilnejših turistov na

Nicolo Berga in Messua Mazzetto sta Bled tokrat obiskala skupaj s prijatelji in družino. Nasmejani Italijani pravijo, da se bomo na Bled še vrnili.

Bledu. »Nastanjen sem v Kranjski Gori, Bled pa sem za en dan obiskal v okviru naše turistične agencije, ki ponuja dnevne izlete. Bled je zelo lepo in tiho mesto, ki me vedno znova navduši. Tokrat sem ga obiskal že tretjič. Prvič sem podobno tega mesta videl v reviji, kjer so me navdušile slike in opis znamenitosti,« je povedal prebivalec Benetk Nicolo Berga. Nekateri turisti se torej radi vračajo na Bled. Med njimi je tudi Italijanka

Messua Mazzetto, ki pravi: »Na Bledu sem že bila. Obiskala sem ga tudi v zimskih mesecih in bilo je čudovito. Najbolj zanimiva mi je cerkev na otoku in samo jezero, ki je nekaj posebnega. Tokrat sem Bled obiskala le za en dan, bom pa za dalj časa sem prišla v prihodnjih letih. O tem čudovitem mestu so mi pripovedovali prijatelji, videla pa sem ga tudi v reviji.« Turisti Bled obiskujejo v okviru agencije ali pa v lastni režiji. Martin Baker z

družino se je to leto odločil, da bo na Bledu ostal dlje časa in raziskal tudi njegovo okolico. »Lani smo prvič obiskali Slovenijo, vendar smo na Bledu imeli le kratek postanek, zato smo se letos odločili, da ga obišeemo v lastni režiji. Bivamo v kampu, si ogledujemo znamenitosti Bleda in se imamo zelo lepo, najverjetneje ga bomo v prihodnjih letih ponovno obiskali,« je povedala družina Baker iz Velike Britanije.

ANKETA

Lastništvo
Aerodroma

JASNA PALADIN

Prodaja za zdaj še državne- ga Aerodroma Ljubljana je v sklepni fazi. Menite, da bi naše največje letališče moralo ostati v slovenski lasti ali pa bo nov lastnik zagotovil boljše pogoje, kot jih je država?

Foto: Gorazd Kavčič

Majda Štiglic, Šenčur:

»Prodaje letališča ne podpiram, saj bi bilo bolje, da pred tem prodamo vse kaj drugega. Kakšna novost bi v poslovanju verjetno res pomagala, a zdi se mi, da prodaja pravega učinka ne bo prinesla.«

Peter Škrjanec, Kranj:

»Priznam, da tega področja ne spremljam kaj dosti, a zdi se mi, da bi letališče vendarle moralo ostati v državni lasti. Ne nazadnje gre tudi za vojaško vprašanje. Dobro bi bilo, da to prodajo zadržimo.«

Janez Popit, Naklo:

»Prodajo podpiram, ni mi pa vseeno, kdo bo kupec. Na letališču sem delal, zato razmere tam dobro poznam. Želim si, da bi bil kupec Fraport, saj jim zaupam in vem, da bi bili dobri lastniki.«

Asja Perč, Kranj:

»Glede na to, da je država slab lastnik, je žal edina prava odločitev, da ga prodamo, sicer bi bilo bolje, da ostane naš. Verjetno bi bili dobri lastniki Nemci oz. vsak, ki bo poskrbel za delovna mesta.«

Neosa Sošić, Kranj:

»Ne zdi se mi prav, da prodajamo državna podjetja, ne Mercator ne Aerodrom Ljubljana. To lastnino bi morali obdržati. Ko bomo enkrat vse prodali, ne bomo tega nikoli več imeli.«

Klobase ocenjevali tudi možgani

Športno turistično društvo Sora in Jezeršek gostinstvo v teh dneh organizirata 6. Festival kranjske klobase, v okviru katerega se je v sredo odvijalo tudi 11. ocenjevanje te domače kulinarčne dobrote.

MATEJA RANT

Sora – Na letošnjem ocenjevanju kranjskih klobas v Hiši kulinarike Jezeršek je tako strokovno žirijo kot ljubiteljske ocenjevalce najbolj prepričala klobasa, ki so jo izdelali v Mesariji Arvaj. Prejela je največje skupno število glasov strokovnih in ljubiteljskih ocenjevalcev. Sledi ji kranjska klobasa Celjskih mesnin, na tretje mesto pa se je uvrstila klobasa Mesarstva Podobnik, lanskega zmagovalca. Po besedah Franca Jezerška so letos prejeli 14 vzorcev vseh registriranih in certificiranih proizvajalcev kranjskih klobas iz Slovenije, torej tri več kot doslej.

Letos so prvič preizkusili tudi neformalno metodo okušanja kranjske klobase s pomočjo najnovejše nevrotehnologije za merjenje možganske aktivnosti, pri katerem so sodbopodali možgani preizkuševalcev na podlagi signalov, ki jim jih pošiljajo brbončice. Po tej metodi si je najboljšo oceno prislužila klobasa Mesarstva Podobnik. Te ocene tokrat niso všteli v skupno oceno, Jezeršek pa ne izključuje možnosti, da bi to postalo del skupne ocene v prihodnje. »Gre

V Sori se je odvijalo že enajsto ocenjevanje kranjskih klobas, na katerem je slavila klobasa Mesarije Arvaj. / Foto: Tina Dokl

za poskus, kako bi odstranili vse možne subjektivne vplive pri izbiri najboljše klobase,« je pojasnil Jezeršek. Z nevrotehnologijo je namreč mogoče na možganski ravni neposredno in zato precej natančneje izmeriti čustva, ki se posamezniku pojavijo ob poskušnji različnih vzorcev, je pojasnil dr. Luka Zevnik iz družbe za aplikativno in nevro znanost BlackBox, ki je izvedla te meritve. »Merimo čustven odziv

oziroma zadovoljstvo v povezavi z določenim dražljajem iz okolja.« Tokrat je bila to kranjska klobasa. Poskus so naredili na vzorcu dvajsetih ljudi, od katerih je vsak poskusil vseh 14 vzorcev klobas. »Načeloma je imela kranjska klobasa pri teh meritvah na splošno zelo visok rezultat, razlike med različnimi vzorci pa so bile zelo majhne. Petdeset je bil najslabši rezultat na lestvici od ena do sto, najboljši pa 62.«

Na podlagi vsakoletnega ocenjevanja kranjskih klobas, je poudaril Jezeršek, se je povečala tako priljubljenost kranjskih klobas kot njihova kakovost. To je potrdil tudi Miha Podobnik iz Mesarstva Podobnik, ki ugotavlja, da je bila prodaja njihove kranjske klobase zaradi lanske zmage občutno boljša. Korak naprej bi morali po Jezerškovem prepričanju narediti še trgovci in poskrbeti, da bi bile klobase na njihovih policah res vedno sveže.

Predrage najemnine grobov?

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Bralka je opozorila na podražitev cene letnega najema grobov na kranjskem pokopališču. Lani je npr. za dvojni grob plačala 41,69 evra skupaj z DDV-jem, letos je prejela položnico od Komunale Kranj v znesku 49 evrov skupaj z DDV-jem. Podražitev se ji zdi previsoka. Klara Škrabec iz Komunale Kranj je sporočila: »Glede na to, da so bile cene najemnin grobov nespremenjene od leta 2007, je Svet

ustanovitelj Komuna- le Kranj s prvim januarjem 2014 sprejel sklep o povišanju cen. Nove cene so posledica uskladitve dejanskih stroškov vzdrževanja in upravljanja Mestnega pokopališča Kranj in pokopališča Bitnje. Povišanje se razlikuje po vrstah grobov, v povprečju so se najemnine povišale za približno dvajset odstotkov. Kljub povišanju so cene najemnin grobov na Mestnem pokopališču Kranj in v Bitnjah v primerjavi z ostalimi pokopališči med nižjimi.«

Narava se je poigrala s ciklamo

Kranj – Naš dolgoletni bralec Miro Rant iz Kranja pri svojih 83 letih ni samo vztrajen tekač, ampak tudi dober opazovalec narave. V uredništvo nam je prišel pokazati, kako se je narava poigrala z navadno ciklamo. Dva lista sta se na skupnem pecilju deloma zrasla skupaj, a pri tem »pustila« luknjico, skozi katero sta našla pot dva cvetova.

Foto: Tina Dokl

vremenska napoved

Danes bo zmerno do pretežno oblačno, občasno bodo manjše krajevne padavine. V soboto bo znova več padavin, možne bodo tudi posamezne nevihte. V nedeljo dopoldne bo dež ponehal, popoldne se bo delno zjasnilo. Hladno bo za ta čas.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

12/20 °C

SOBOTA

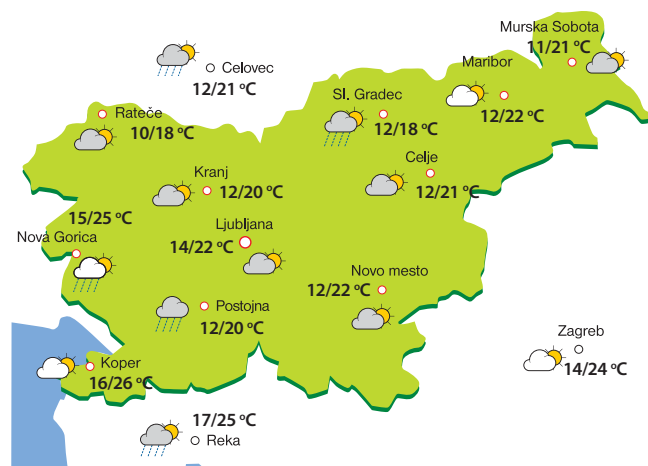

14/19 °C

NEDELJA

12/17 °C

DOJ KAA POMERJANO
RADIO KRANJ
97,3 MHz

RADIO KRANJ d.o.o.
Sritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220
(04) 281-2221
(04) 2023-222
(051) 303-505

FAX:
(04) 281-2225
(04) 281-2229

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si